

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS' JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXVI. EVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN,

1938 JANUÁR 20.

NO. 3. SZÁM

Új versenyt nyitunk február elsejével

A SZÖVETSÉGI, FOGYASZTÓKAT VÉDŐ IRODÁVAL MÉG SZÓBA SEM ÁLLANAK

Megdöbbenő hatalmi tulkapás történt Washingtonban, a szövetségi kormányzat két törvényesen alkotott hivatala között.

A Guffey törvény nemcsak azt rendelte el, hogy az egész puhaszén termelést irányító puhaszén bizottságot alkossák meg, hanem egyben a fogyasztó közönség érdekeit is védelmezni akarta és ezért egy külön védelmi hivatalt állított fel a közönség részére, amelynek élén ezidőszent a Roosevelt elnök által kinevezett John Carson ügyvéd áll.

Carson kinevezését az egész közvélemény helyeselte, mert pártatlan és igazságos embernek ismerték, aki hónapokon keresztül nem is avatkozott a szénbizottság dolgaiba és első ízben akkor szólalt meg, amikor a puhaszén bizottság közölte a minimális eladási árakat.

Külön kihallgatást kért ekkor Carson és annak során azt igényelte, hogy bocsássák rendelkezésére az adatokat, amelyek alapján a puhaszén minimális árait megszabták. Carson szerint ugyanis a fogyasztó közönségnek jussa van, hogy megtudja, hogy milyen módon számították ki a minimális árakat és hogy jogosan történt-e a megállapítás.

A kihallgatás során a puhaszén bizottság nagyon ellenséges magatartást tanúsított Carson kívánságával szemben, mire Carson kivonult a tárgyaló teremből azzal, hogy kérését írásban fogja ismételni.

Az írott beadványt meg is kapta 24 óra alatt a puhaszén bizottság, amely azonban úgy

határozott, hogy Carsonnak, illetve a vezetése alatt álló hivatalnak semmi köze ahhoz, hogy milyen módon dolgozik a puhaszén bizottság és ezért nem állanak szóba vele.

A kihallgatás alkalmával a bizottság álláspontja eleinte az volt, hogy Carson csak egy irodát képvisel, ellenben nem áll mögötte senki, aki szénfogyasztó lenne, ami arra mutat, hogy a szénfogyasztók meg vannak elégedve a bizottság minimális áráival és így Carsonnak nincs joga azok ellen felszólalni. Alig mondta ezt ki Charles F. Hosford, jr., a puhaszén bizottság elnöke, máris felállt Carson hátmögött tizenkét nagyobb szénfogyasztó és kijelentették, hogy Carsonnál igenis panaszt emeltek.

Hosford elnök azonban gyorsan bezárt a kihallgatást.

A hatásköri kérdésben állítólag az elnöknek nincs joga intézkedni. Carson azonban sokkal tekintélyesebb ember, hogysem ilyen módon lehetne elbánni vele. Jogainak érvényesítésére több szenátort kért fel, akik nyomban felkeresték Guffey szenátort tanácsért. Guffey kijelentette, hogy a puhaszén bizottság álláspontja nem fedi a törvény akaratát.

A vitás kérdést a szenátus elé fogják vinni, amelynek meg van a hatalma arra, hogy a puhaszén bizottságra kötelezővé tegye azt, hogy a fogyasztókat védő irodával kooperáljon. Külön törvényre nincs is szükség ilyen értelemben, mert a szenátorok nézete szerint egyetlen olyan szövetségi hivatal nem létezhetik, amely cári önkénnyel intézze a nagyközönséget mélyen érintő ügyeket.

TIZ HALOTTJA VOLT A ROBBANÁSNAK A PITTSBURGHI HARWICK BányÁBAN

A Duquesne Light Company "captive" bányájában a szénbányász felrobbant és a bányában dolgozó 46 bányász közül tizet megölt. — Sérültek nincsenek

Pittsburgh és Duquesne városok között van a Duquesne Light Company "captive" bányája, amely a szén kizárólag a gáztársaság részére termeli. A bányában rendszeres körülmények között 445 bányász dolgozik, de január 13-án csak 46 ember volt lenn a két mérföld hosszú tárnában, akik a tetők alátámasztásával és javítási munkákkal foglalkoztak.

Váratlanul irtózatos robbanás verte fel a bányát a legmélyebb pont felől, mire a dolgozó bányászok menekülni kezdtek. Négy bányászt azonban nyomban megölt a robbanás, míg másik hatot a kifejlődött

gáz ölt meg menekülés közben.

A robbanás áldozatai kivétel nélkül nős, családos emberek voltak. Magyar ember nincs a szerencsétlenek között. A legidősebb Matt Anderson formán volt közöttük, aki 59 évet élt, míg a legfiatalabb John Kruzek 21 éves szláv családból eredő bányász.

Az állami hatóságok a bányát nyomban lezárták, mert a halottakat csak gázálarokkal felszerelt mentők tudták a felszínre hozni. A tárna a robbanás után annyira megtelt mérges gázokkal, hogy hetek kellenek a levegő megtisztításához.

Azt akarjuk, hogy ne három, hanem öt testvérünk képviselje a magyar bányászokat a Világkongresszuson — Új versenyt hirdetünk és két hajójegyet kínálunk azoknak, akik június 4-ig a legtöbb előfizetőt szerzik ennek az újságnak — A verseny mindenki előtt nyitva áll, aki előfizetője lapunknak vagy belép előfizetőink egységes táborába — Nevezzen be mindenki mielőbb a versenybe és kezdjen a munkához

Alig zártuk le a Magyar Bányászlap nagy előfizetési versenyét, alig döntöttük el, hogy a Világkongresszuson kik jelennek meg a magyar bányászok részéről, jöttek a levelek, a szomorú és sajnálkozást kifejező irások, hogy "ha tudtuk volna..." Sokan megbánták, hogy nem vettek részt az első versenyben.

Sokan nem tudták elképzelni, hogy harminc-harmincöt előfizetés megszerzéséért egy 236 dollár értékű jegyet lehet kapni, amely elvigyen az óházába és visszahozzon bennünket. Sokan azt hitték, hogy talán csakugyan százszámra kell annak az előfizetőnek szerezni, aki nyerni akar ebben a versenyben.

Részben ez indított rá bennünket, hogy még egy alkalmat adjunk az olvasóknak, hogy még egy lehetőséget adjunk a számukra.

De más okunk is van, hogy a második versenyt megnyerjék.

Örömmel látjuk, hogy magyar Amerika követi a szindikált hetilapok példáját, hogy egyleteink, egyházaink a Világkongresszuson való képviselése egyre komolyabban gondolkodnak.

Ha tehát azt akarjuk, hogy az igazságos arány meg legyen közöttünk — különösen most, hogy az "illetékesség" felől olyan nyomatos szavak esnek közöttünk — a magyar bányászoknak megfelelő képviselőre van — számokban is — szükség.

A magyar bányászok számára nézve soha többségben nem voltak ebben az országban, de a magyar közéletnek jóformán mindig a bányász volt a gerince, a leghüségesebb munkása és a legkétségsebb adófizetője. Érthető, hogy a szavát a Külföldi Magyarok Világkongresszusán is kellő nyomatékkal fel fogja emelni.

A mi szerény lehetőségeink természetesen korlátozva vannak, de úgy érezzük, hogy további áldozatra van szükségünk és a magunk részéről azt örömmel meghozzuk.

Február elsején tehát új verseny kezdődik, amelynek a feltételei teljesen megegyeznek a pár hete lezárult versennyel.

Részt vehet a versenyben mindenki, aki előfizetője lapunknak, vagy aki most fizet elő, mikor benevez a versenybe.

A verseny február elsején reggel kezdődik, vagyis az aznap beérkező új előfizetéseket már megszerzett pontoknak számítjuk.

Egy évi előfizetés számít egy pontnak. Aki egy két éves előfizetést küld be, az két pontot kap; fél éves előfizetés fél pontot; negyed éves előfizetés negyed pontot jelent.

Természetesen csak új előfizetés számít, vagyis olyan előfizetőnek az előfizetést kell be küldeni, akinek jelenleg nem jár az újságunk. Ha már a múltban valamikor volt az illető előfizető, de jelenleg nem az, természetesen új előfizetést jelent a listában.

Az a két versenyző, akik a legtöbb ÚJ ELŐFIZETÉST szerzik PONTOKBAN, egy-egy hajójegyet kap a North German Lloyd nagyszerű hajóóriására, a július 27-én induló Europa-ra, amelyen a szindikált hetilapok utasai Himler Márton vezetésével a Világkongresszusra indulnak.

Amennyiben a második és harmadik versenyző pontszámai egyformák lennének — a postatörvények értelmében — a díjat mindketten megkapják, ez esetben tehát hárman nyerének.

A verseny feltételei természetesen mindenben alá vannak a postatörvényeknek rendelve.

Nem vehetünk figyelembe olyan előfizetést, amely február elseje előtt érkezett vagy érkezik be és nem vehetünk figyelembe olyan előfizetést, amely június 4-én este 6 óra után érkezik be.

Nem vehetjük a pontszámok megállapításánál figyelembe azokat az előfizetéseket, amelyek teljes összegben kifizetve június 4-re nincsenek.

Vagyis, ha például valaki megrendeli mondjuk egy évre az újságot, de június 4-ig csak egy dollárt fizetett, vagyis csak annyi pénz folyik be hozzánk, akkor ebben az esetben csak egyharmad pontot adhatunk a versenyzőnek.

Mindenki segíthet valamelyik versenyzőnek; aki akarja, ajándékba rendelheti valakinak a számára az újságot. Az a fontos, hogy február elsejétől június 4-ig az új előfizető nevét, címét és az előfizetés díját a versenyző beküldje.

Bányászok, testvérek, nyitva az ut mindenki számára, hogy a szeretett és soha el nem felejthető Szülőföldet meglássa. A nyertesek jegye New York-tól Budapestig és Budapesttől vissza New Yorkig szól, a többi költségre nem sok kell.

Lépjén be mindenki a versenybe, hiszen láthatja, aki akarja, hogy olyan sokat senkitől nem kíván a szerencse. Négy hónap alatt heti egy-két előfizetővel a nyerők közé kerülhet akárki.

Hogy mit jelent a magyarországi kettős szentéves csodás ünnepségei, a Szülőházat, a falunkat megegyeszer megnézni, arról mi mit írunk? Hiszen tudja azt, érzi azt mindenki.

Fogjunk a munkához, testvérek!

Lapunk jövő heti számában a jelentkezők neveinek a közlését megkezdjük.

SZÉT FOJJÁK ROBBANTANI A PUHA SZÉN BIZOTTSÁGOT HAMAROSAN

A szövetségi szenátus tagjai már megmondták Roosevelt elnöknek, hogy a bizottság mai összeállításában nem felel meg a várakozásoknak és legtöbb tagjától szabadulni kell

A puhaszén bizottság mai összeállításával jóformán senki nincs megelégedve és a szövetségi szenátorok egyre erősebben sürgetik Rooseveltt elnököt, hogy szabaduljon meg a mai tagoktól és válasszon más embereket.

Borah szenátor szerint a bizottság tagjai egyenként igen becsületes emberek, de hiányzik belőlük a széleskörű látás és ítélőképesség. Egészen kis emberek, akik a puhaszén országos jelentőségét meg se tudják ítélni és se a termelésnek, a bányáknak és a bányászoknak, se a fogyasztó közönségnek nem tudnak jó szolgálatakat tenni.

A szén az ország egyik legnagyobb természeti kincse és a nemzeti vagyonnak egyik jelentékeny része.

A Guffey törvény elgondolása az volt, hogy a szén szövetségi ellenőrzése révén ki lehet ebből a termelési ágából zárnai a tulkapásokat, meg lehet védelmezni a fogyasztó közönség érdekeit és véget lehet vetni a bányászok gazdasági bizonytalanságának.

Ebben az irányban azonban semmit se tett a bizottság eddig, sőt ami még rosszabb, fel se ismerte a teendőket.

A bányász helyzete ma is teljesen bizonytalan. Ha a bányászok a bányászokat, ha pedig nem, akkor leteszi őket a munkából. Ezzel szemben Guffey szenátor terve az volt, hogy a bányák az állami ellenőrzés alatt biztosítsanak a bányászoknak egy egész évre szóló olyan minimális keresetet, amely a tisztességes emberi standardoknak megfelelő és a bányászok eddigi sorsából kiemelkedő megadja neki a feltétlen biztonság érzését.

A puhaszén bizottság tagjai erre eddig nem is gondoltak. A bányászok szempontjából a Guffey törvény tehát nem hozott olyan lényeges változást, amit haladásnak tarthatnának. A UMWA többször kifejezett adottságokat, de kívánságait mindig mellőzték azzal, hogy először a szén árát akarják meghatározni, mielőtt más kérdéseket bolygatnának.

Most aztán kiderült, hogy a puhaszén árak meghatározása nincs teljesen rendben és a bizottság legalább két évig ezzel az egyetlen kérdéssel elfoglalva úgy, hogy semmi más ügy tárgyalására nem ér rá.

A visszahatás olyan nagy lett, hogy egyik szövetségi szenátor a másik után ment az elnökhöz panaszra. Rooseveltt

elnök különben is megígérte, hogy vizsgálatot fog indítani a puhaszén bizottság ellen felmerült panaszok dólgaiban. A szenátorok úgy látják, hogy ez a vizsgálat nem indult meg és többen vannak, akik nem hajlandók arra várakozni.

Minton és Wheeler szenátorok eddig is csak az elnök kérésére álltak el attól, hogy szövetségi szenátusi vizsgálatot követeljenek a szénbizottság ellen. Most február elsejére záros határidőt tűttek ki azzal, hogy ha addig nem történik elnöki intézkedés, akkor meg lesz azonnal a szövetségi vizsgálat, mert a helyzet türethetetlen.

Most már Guffey szenátor se ellenezne egy ilyen vizsgálatot, mert azt reméli, hogy a vizsgálat a gyengeségeket feltárja és azokat el lehet kerülni a keményszén törvény megalkotásakor, ami ebben az évben bizonyosan meg lesz, mert a pennsylvaniai törvényhozók egyhangulag követelik.

SULYOS BAJBAN VAN A WYOMING COLLIERIES

A Wilkes Barre városában székelő Wyoming Valley Collieries Company súlyos válságba jutott. A szövetségi bíróság elrendelte, hogy ha március elsejéig nem lehet a vállalat pénzügyi nehézségeit elsimítani, akkor árverezésként el kell adni a bányákat és azok felszereléseit.

A LEHIGH VALLEY ÚJ RÉSZVÉNYEKET AD KI

A Lehigh Valley Coal Company engedélyt kapott arra, hogy hat millió dollár erejéig hat percenttel kamatozó előbbbségi részvényeket adhasson ki és váltó tartozásait ilyen módon rendezze.

KÁRTÉRITÉSI SZTRÁJK TÖRT KI SHAMOKINBAN

A megsérült bányászoknak járó és eddig ki nem fizetett kártérítések miatt a pennsylvaniai Shamokinban a Susquehanna Collieries Company három bányájában 1200 bányász sztrájkba lépett.

ÚJ Bányatársulat WEST VIRGINIÁBAN

Panter Red Ash Coal Company név alatt a West Virginiában levő Welch városban új szénbánya társulat alakult, amely McDowell megye déli részében nyit bányát.

HEGEDÜS BÉLA
Belmont, Ohio

LENGYEL ISTVÁN
Dillonvale, Ohio

ERSEK JÓZSEF
Adena, Ohio

A Nagy Verseny Nyertesei

AKIK A MAGYAR Bányászokat FOJJÁK A VILÁG-KONGRESSZUSON KÉPVISELNI:

MAGYARORSZÁG

Irja: **FAY FISHER ANDOR**
az Associated Hungarian Weeklies
budapesti szerkesztője
Címe: Budapest — Hotel Metropole

Egy évvel ezelőtt kezdtem meg magyarországi írásaim közlését ebben az újságban.

Első írásomban s azóta is gyakran írtam, hogy én politikával nem foglalkozom. Magyarországon élő amerikai magyar vagyok, az Egyesült Államok polgára: csak eszemelője lehetek az itteni eseményeknek, de nem bírálója. Nincsen jussom hozzá, hogy az itteni események mellett vagy ellen állást foglaljak, lemondtam erről a jogomról akkor éppen úgy, mint sok tízezer amerikai magyar sorstársam — mikor amerikai polgárrá lettem.

Nem is mondtam én az egy esztendő alatt soha itteni eseményről bírálatot, nem fűztem azokhoz megjegyzést se és így lesz ez ezután is. Csak mint szemlélő festek igaz és hü képet a nép életéről, számolok be történeti hüszeg, eseményekről. Azokról, melyek — úgy érzem — elsősorban érdeklik olvasóinkat. Az ország különböző vidékeit kerestem fel és a látottak nyomán írom cikkeimet.

Egyes amerikai magyar lapok az utóbbi időben sokat foglalkoztak Fėja Géza nevű író "Viharsarok", Kovács Imre "Néma forradalom" című könyveik körül támadt perekkel.

E könyvek írói bizonyos vidékek állapotairól festettek nagyon sötét képeket, mondtak bírálatokat és a könyvek egyes kifogásolt fejezeit miatti állította őket bíróság elé az ügyészség, úgy mondják: az igazságügyi minisztérium utasítására. Perleikben az első bírósági ítéletek elhangzottak. Elmarasztalták mindkét könyv szerzőjét. A felsőbb bíróságok ítéletei azonban még hátra vannak. Sajtóperekben — ezt tapasztaltam tudom, lapkiadó voltam Debrecenben — az alsó bírósági ítéletek majdnem minden esetben enyhülnek a kir. Táblán, még inkább a Kurlián — nagyon ritkán maradnak változatlanul.

Ha már annyit foglalkoztatja az amerikai magyar közvéleményt a két könyvnek és azok íróinak sorsa, azt gondoltam, megszólaltatnám valakit, aki alapos ismerje az azoknak a kérdéseknek, problémáknak, melyeket a két szerző könyvében felvetett. Ajtay József, nyug. közigazgatási bíró — a közigazgatási bíróság íjt olyanfélé hatalommal rendelkezik, mint az Egyesült Államokban a Supreme Court — az ország egyik legtekintélyesebb közigazgatási szakértője, írója. Szavára sokat adnak, mert tudja róla, hogy egyetlen polgár pártához sem tartozik, felül áll minden egyoldali pártérdeken. Elfoglaltanul és szociális érzelmei szemlélő és bíráló az eseményeket. Előtte csak egy szempont van: az igazság és a magyar nép egyetemes érdeke.

Azokkal a kérdésekkel, melyekről a két könyv szól, Ajtay József évtizedek óta foglalkozik. Erdélyben élt, ahol a föld kérdése sokkal előbb lett égető probléma, mint a mai Magyarország területén.

Kérésemre Ajtay József a következőket mondta a Fėja Géza és Kovács Imre ellen indított perekkel és a földkérdéssel kapcsolatosan:

— A magyar közvélemény általában sajnálatosnak tartja, ha az írókat munkáik miatt perbe fogják. A SZELEMI SZABADSÁG TISZTELETE MA IS ELEVENEN ÉL A MAGYAR KÖZGONDOLKOZÁSBAN, noha az utóbbi évek fejleményei azt mutatják, hogy e tekintetben — remélhető csak időlegesen — VILÁGSZERTE VISSZAESES MÚTATKOZIK és a szabad szó, a szabad írás egyre nagyobb akadályokba ütközik. — Természetesen, mint minden szabadság, úgy a sajtószabadság sem lehet teljesen korlátlan, különben kétségtelenül üdvös volna mellett kártevősei esetleg súlyosabbakká válhatnának. Egyik nagy magyar államférfi kijelentése szerint azonban az írás szabadságának csupán egy helyesnek elismerhető korlátja van, az, hogy "csak igazat szabad írni".

Az államok azonban ennek a felsőbbrendű erkölcsi normának pusztán hangoztatásával nem érik be, hanem a "közérdek védelme" címén tényleges korlátokat állítanak fel, a melyeknek áthágása büntetőjogi következményekkel jár. A közérdek leple alatt azonban nem egyszer PUSZTÁN HATÁLMÍ, PÁRT-ÉS OSZTÁLY-ÉRDEKEK IS VÉDELEMRE TALÁLNAK, különösen a háborút követő időben, azóta, amióta még demokratikusnak mondott államokban is — így például Csehszlovákiában — az ELŐZETES CENZURA következtében a gondolat és írás szabadság nagy mértékben beklyóba van verve. Ez történik más országokban is, bár enyhébb formában, de ugyan-csak kizárólag közigazgatási

hatóságok által UTÓLAG gyakorolt megrendszabályozás révén.

Ilyen körülmények között kisebbik bajnak mondható, ha az író legalább szabadon ki nyomathatja és terjesztheti gondolatait és csak a pártatlanságra kötelezett bíróság vonhatja és csak UTÓLAG felelősségre, ha írásaiban túllépte a törvényben megszabott korlátokat. Így van ez eddig Magyarországon. Ez esetben ugyanis módjában van a perbefogott írónak ügyét felvinni a legfelsőbb bírói fórumig, nemkülönben a közvéleményt is segítségül hívhatja és így nincs kitéve annak, hogy gondolatainak közlését a hatalmi önkény már a forrásnál elfojthassa, hangtalanná tehesse.

Ezek a törvényes korlátok a háboru előtti időben általában és nálunk is enyhék voltak és csupán a közbéke érdekében arra szorítottak, hogy A NEMZETISÉGEK, FELEKEZETEK ÉS OSZTÁLYOK gyálázását, az ellenük való gyűlöletkeltést és izgatást, valamint az állam közjogi rendjének támadását tilalmazzák. A világháboru azonban és még inkább a végzetesen igazságtalan és a legdurvább erőszakot érvényre emelő békeparancsok gyökeresen megváltoztatták a helyzetet. Az általuk feldúlt európai állapotok, a kétségbeesés és elégedetlenség állandóan parázsló tüze, a szomszédos államok egymás ellen való agyarkodása, a politikai emigránsok külföldi működése szorították a különböző államok kormányait arra az ismert lejtőre, hogy a sajtószabadságot egyre jobban korlátozzák és büntetőjogi megtorlásokkal próbálják védeni országukat és nemzetüket a beföldön, vagy a külföldön elkövethető az ország becsületét, hitelét rontó "rágalmak" és általában a szellemi aknamunka ellen.

Ezeket az új "politikai büncselekményeket" azonban nehéz volt foglamlag szabatosan körülírni és pontosan meghatározni az elhatároló vonalat ezek és a jogos kritika, az igazolható tények feltárása között. Az erősen politikai jellegű büntetőperek száma azóta nagyon megszorodott, amelyekben a bíróságok szigorúan meg nem állapítható minősítések alapján, ruganyos paragrafusok alapján kénytelenek ítéletet mondani nem szigorúan jogi, hanem POLITIKAI kérdésekben. A politikai és szociális fel fogások különbözősége folytán, természetesen, ezek az ítéletek nem találkoznak általános megnyugvással és sokan vallják, hogy az ily természetű perek többet ártnak, mint használnak éppen a közrend és az állami tekintély szempontjából, pedig ezeknek megvédése érdekében indítottak.

Visszont a kormány arra hivatkozik, hogy az utóbbi időben a nyomtatott betű útján egyre fokozódó és a legkülönbözőbb irányú JOBB-ÉS BALOLDALI, NYILAS ÉS KOMMUNISTA IZGATÁSOK POLYNAK, amelyek nem a jogosan kifogásolható állapotok javítására, hanem a BELSŐ REND felforgatására irányulnak, az elégedetlenséget kétségbeesett cselekedetekre bujtogatva. — Mindezzel szemben — úgy vélik — az ország érdekében a kormánynak szigorubban kell fellépnie és nem tehet kivételt — ezt hangoztatják — az

olyan írókkal szemben sem, akikről ugyan tudatos felforgató szándék aligha tételezhető fel, de könyveik tényleges tartalma, egész beállitottsága, egyoldalú szemlélete, szenvedélyes hangja alkalmas a gyűlölet felkeltésére, az elkeseredés fokozására. Rámutatnak arra, hogy ezeknek az íróknak vigasztalanul sötét pesszimizmusa, amellyel egyik-másik vidék kétségtelenül súlyos, de FŐKEPP TRIANON SZÁMLÁJÁRA irandó állapotát leírják és mindezt a hatóságok, az értelmiség és a birtokos osztály bűnének tulajdonítják, nagymértékben árt az ország hitelének, a magyar nemzet megbecsülését a külföldön lerontja, a nemzeti önértzetet és a feltámadásba vetett hitét idehaza és a megszállott területeken megingatja. Utalnak arra, hogy a Magyarországot megcsönkítő ellenségeink milyen móhon vetették rá magukat arra szorítottak, hogy A NEMZETISÉGEK, FELEKEZETEK ÉS OSZTÁLYOK gyálázását, az ellenük való gyűlöletkeltést és izgatást, valamint az állam közjogi rendjének támadását tilalmazzák. A világháboru azonban és még inkább a végzetesen igazságtalan és a legdurvább erőszakot érvényre emelő békeparancsok gyökeresen megváltoztatták a helyzetet. Az általuk feldúlt európai állapotok, a kétségbeesés és elégedetlenség állandóan parázsló tüze, a szomszédos államok egymás ellen való agyarkodása, a politikai emigránsok külföldi működése szorították a különböző államok kormányait arra az ismert lejtőre, hogy a sajtószabadságot egyre jobban korlátozzák és büntetőjogi megtorlásokkal próbálják védeni országukat és nemzetüket a beföldön, vagy a külföldön elkövethető az ország becsületét, hitelét rontó "rágalmak" és általában a szellemi aknamunka ellen.

Ezek a törvényes korlátok a háboru előtti időben általában és nálunk is enyhék voltak és csupán a közbéke érdekében arra szorítottak, hogy A NEMZETISÉGEK, FELEKEZETEK ÉS OSZTÁLYOK gyálázását, az ellenük való gyűlöletkeltést és izgatást, valamint az állam közjogi rendjének támadását tilalmazzák. A világháboru azonban és még inkább a végzetesen igazságtalan és a legdurvább erőszakot érvényre emelő békeparancsok gyökeresen megváltoztatták a helyzetet. Az általuk feldúlt európai állapotok, a kétségbeesés és elégedetlenség állandóan parázsló tüze, a szomszédos államok egymás ellen való agyarkodása, a politikai emigránsok külföldi működése szorították a különböző államok kormányait arra az ismert lejtőre, hogy a sajtószabadságot egyre jobban korlátozzák és büntetőjogi megtorlásokkal próbálják védeni országukat és nemzetüket a beföldön, vagy a külföldön elkövethető az ország becsületét, hitelét rontó "rágalmak" és általában a szellemi aknamunka ellen.

Ezeket az új "politikai büncselekményeket" azonban nehéz volt foglamlag szabatosan körülírni és pontosan meghatározni az elhatároló vonalat ezek és a jogos kritika, az igazolható tények feltárása között. Az erősen politikai jellegű büntetőperek száma azóta nagyon megszorodott, amelyekben a bíróságok szigorúan meg nem állapítható minősítések alapján, ruganyos paragrafusok alapján kénytelenek ítéletet mondani nem szigorúan jogi, hanem POLITIKAI kérdésekben. A politikai és szociális fel fogások különbözősége folytán, természetesen, ezek az ítéletek nem találkoznak általános megnyugvással és sokan vallják, hogy az ily természetű perek többet ártnak, mint használnak éppen a közrend és az állami tekintély szempontjából, pedig ezeknek megvédése érdekében indítottak.

Visszont a kormány arra hivatkozik, hogy az utóbbi időben a nyomtatott betű útján egyre fokozódó és a legkülönbözőbb irányú JOBB-ÉS BALOLDALI, NYILAS ÉS KOMMUNISTA IZGATÁSOK POLYNAK, amelyek nem a jogosan kifogásolható állapotok javítására, hanem a BELSŐ REND felforgatására irányulnak, az elégedetlenséget kétségbeesett cselekedetekre bujtogatva. — Mindezzel szemben — úgy vélik — az ország érdekében a kormánynak szigorubban kell fellépnie és nem tehet kivételt — ezt hangoztatják — az

mulasztásokat kereső és erősen színező igyekezettől. Csak a panaszokat olvashatjuk bennök, de nem nyerhetünk tudomást arról, hogy a panaszokra vajjon mit tud védekezésül felhozni a bepanaszolt másik fél. Kiütközik belőlük az általánosítás és hiányzik a nyomoruság összesített okainak minden vonatkozásban való feltárása. Peddig éppen ezeket a "viharsarki" területeket a legjobban sujtotta Trianon, elvéve tőlük termékeik értékesítésének lehetőségeit és megtevézték ezt az egymást követő természeti csapások.

Ezek a könyvek bár bőven van bennük helytálló megállapítás és a hibák bátorhangú feltárása — a tárgyilagosságnak kétségtelenül nem mesterpéldányai. Íróik erősen kiéleztek mondanivalóikat a birtokos osztály és a közigazgatás ellen, valószínűleg nem igaztás és gyűlöletkeltés szándékával, hanem azért, hogy ilyen erős ökolcsapásokkal serkenték őket arra, hogy önző érdekeik felrétételével a saját hatáskörükbe tegyenék még mindezt a vergődő lakóság megsegítésére. Hogy írók tulzó és szenvedélyes vádemelése a hatóságok és a birtokos osztály ellen vajjon helyes módja-e a hibák kiküszöbölésének, nagyon is vitatható. Valamint az ellen az újabb magyar divat ellen is szót lehet emelni, hogy a falukutató írók mindent a közhatalomtól, másoktól várnak és az ÖNSEGÉLY elvét, tották — ezek az írók mentek az egyoldalúságtól, az elfogultságtól, valamint a csupán nyomoruságot, hibákat,

gyar embernek ez a magába való erős bizakodása tette lehetővé, hogy messze hazájától, minden támogatás nélkül, a legnehezebb helyzetekben is meg tudta állni helyét. És mily sok példa van arra, hogy a magyar ember idehaza is FUTÓHOMOKON, IRTVÁNYFOLDEKEN ÉS MOCSARAS TERÜLETEKEN példátlan kitartással és szívóssággal, páratlan ügyességgel és leleményességgel ÖNEREJÉBŐL áldástoszó termő területeket varázsolt elő. Ha az elmaradottság, az elesettség, a nyomoruság vigasztalan képe mellé Fėja és Kovács oda tették volna felemelő, ösztönző, utmutató példaképpen a minden nehézséggel megbirkózó ősi magyar teremő éronek messzevilágító tanulságos eseteit, akkor azok a porólycsapások, amelyekkel a nagybirtok önző szűkkeblűségére, a közigazgatás nemőrdőmségére lesujtottak, elvesztették volna egyoldalú, osztálygyűlöletnek és izgatásnak minősíthető jellegüket és a teljesen vigasztalan, reménytelen kép nyujtása helyett ezekből az írásokból kibontakozott volna a javítás, a segítés lehetősége is, amely a kétségbeesett pusztító fellángolásának mindig utját állja.

Meg kell említenünk, hogy Magyarországon félszáz év óta folyik A SZELEMI HARC A NAGYBIRTOK TULTENGÉSÉNEK LEFARAGÁSA ÉS AZ ARANYOSABB BIRTOKMEGOSZLÁS MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN. A legkiválóbb magyar történetírók és publicisták állottak a nagy nemzeti, gazdasági és szociális gondolat szolgálatában. Tudtommal eddig egyikkel sem történt meg az, hogy osztályellenes igaztásért, avagy nemzetgyalázásáért perbe fogták volna. Ezek az írók kemény, elitélő szavakat találtak mindig a visszasságokra, a hibákra, sőt bűnökre, de a jogos bírálat határát nem lépték át és keserűségük

re, felháborodásukra mindig féket tudtak annyira tenni, hogy szavuk kétségtelen igazságként csengett és nem gyűlöletkeltést éreztek ki belőle még a megtámadottak sem, hanem a közérdek szolgálatát, a javítás, a segítés praktikus szándékát. Ezen az uton járt az egyik igen kitűnő fiatal falukutató is: ERDEI Ferenc, a kinek nemrégiben megjelent "Futóhomok" című munkája példáját mutatta annak, hogy miként kell a rossz és elítélendő mellett meglátni a jót és dicsérendőt.

Reméljük, hogy muló incidens lesz hazánkban a jőszandéku és jóhiszemű íróknak a bíróság elé állítása, amely semmikép sem kívánatos a mai súlyos trianoni helyzetünkben. Hisszük és várjuk, hogy a magyar kormány azt a megütőkézt, amelyet a szellemi szabadság hiveinek táborában a falusi lakosság helyzetével foglalkozó íróknak perbefogása keltett, azzal fogja ellensúlyozni, hogy e könyvekben felhozott adatokat alaposan megvizsgálja és mielőbb mindent megtesz a nyomoruság okainak megszüntetése érdekében. Az ilyen nem kívánatos perek elkerülésére azonban közre kell hatni úgy a büntető hatóságok gondos mérlegelésének, mint közkérdésekkel foglalkozó íróknak is. A "költői" szabadságnak, a hatástkeltő erős irodalmi színezésnek, aligha lehet helyet a szociális viszonyok ismertetésénél és mai KENYES HELYZETÜNK-BEN, amikor minden oldalról halálos ellenségek ólálkodnak ráink. Ne feledjük, hogy a nagyon szűkreszabott és körülkarolt trianoni területen immár több, mint kilenc millió és állandóan szaporodó lakósságnak NÉGYZETKILOMÉTERENKÉNT SZÁZ LÉLEKNEK fokozódó igényeit kell rendkívül nehéz körülmények között kielégíteni. Ez pedig nyomoruság, bajok és keserves küzdelem nélkül nem történhetik meg.

Elégedjünk meg tehát a BÖVEN LEVŐ VALÓSÁGOS HIBÁK, fogyatékoságok, maradiságok tulzásokat és színezéseket kerülő tárgyilagossá fel társával. Ez ellen józan észszel senki kifogást nem tehet és abban büntetendő cselekményt nem láthat. Ellenkezőleg, EZEKNEK ELHALLGATÁSA BÜN VOLNA NEMZETÜNK ELLEN, MERT EZZEL A JAVULÁS UTJÁT ZARNÓK EL. Az ilyen emberek akármilyen helyzetbe kerülnek, mindig maguk viszik a szót. Nem De óvakodnunk kell másrészt a szenvedélyektől fűtött tulzásoktól, az olyan beállitásoktól, mintha csak nálunk volna a nyomoruság, maradiság, kormányzati hiba, gazdasági és szociális nehézség, mig másutt csupa paradicsomi állapot és elégedettség uralkodnék.

Aztán nem szabad — éppen nekünk magyaroknak — pipoggyák módjára GYAMOLTALANUL MINDENT A KORMÁNYTÓL VARNI, mint valami egyetemes, csodatevő Gondviselőtől. Hiszen a jóvátétellel sujtott, szörnyen megcsönkített trianoni Magyarország kormányai a legkevésbé rendelkeznek az anyagi eszközöknek azzal a bőséggel, amellyel minden bajt és nyomoruságot egycsapásra el lehetne tüntetni. Már is a nemzeti jóvedelem 30%-a az államkincstárba folyik be és a termelő osztályok roskadoznak a nagyadóterhek alatt. Ha bűnös esztelen módon hazánkat meg nem csonkították volna, akkor a Kárpátok övezte nagy medencében jóval kisebb volna a népsűrűség, bőségesek volnának nyersanyag forrásaink és így kétségtelen, hogy az iparilag és mezőgazdaságilag egyaránt fejlett Nagy-Magyarországot ez esetben virágzó, boldog, megelégedett nép lakná.

Végül: földbirtokkérdést okvetlenül meg kell oldani, ez nem vitás. E tekintetben kétségtelenül mulasztások történtek, de nem szabad feledni azt

sem, hogy közbejött a háboru, Trianon és az azt követő pénzromlás és a RENDKIVÜL NEHEZ PÉNZÜGYI HELYZET IS. Csonka-Magyarország nem járhatott el úgy, mint a szomszéd államok, amelyek a tőlünk elszakított területeken a magyar birtokosoktól — köztük kisbirtokosoktól is — jóformán kártérítés nélkül egyszerűen elvették a földtulajdont és a magyarok tizezerit tették földönfutókká. Mi — letört, de jogtisztelő és gazdaságilag helyesen gondolkozó ország — nem élhetünk a BOLSEVISTA IZÜ ESZKÖZÖKKEL az öngyilkosság veszedelme nélkül. Minekünk a földbirtok arányosabb elosztásának nagy nemzeti problémáját a TULAJDONJOG TISZTELETBENTARTÁSAVAL ÉS A SZOCIALIS, GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI SZEMPONTOK ÖSSZEGYEZTETÉSÉVEL, de lehető gyors ütemben kell megoldanunk. Ezt a célt szolgálja a nemrég meghozott telepítési törvény is, amelynek alapján már is megindult a nagybirtokok parcellázása, a telepítés, a földhöz- és házhelyhez juttatás. A törvény értelmében ez most már ÁLLANDÓ gondja lesz minden kormánynak és előreláthatóan évről-évre nagyobb és nagyobb területek fognak a földmives kisemberek kezébe jutni tulajdonul épp úgy, mint hosszú időre szóló bérletek gyanánt. Mindez szüntelenül és fokozatosan fog végbemenni anélkül, hogy városaink élelmészését és az anynyira szükséges kivitelt megbenitaná.

ISMERJÜK JÓL AZ ILYENEKET

Mindenki ismeri azokat az embereket, akiknek egyedüli társadalmi értékük az, hogy közutaltnak örvendenek és csak azért türik meg őket a közéletben, mert az okosabb emberek nem akarják a békét megzavarni.

Az ilyen emberek minden vitában felülkerekednek, nem azért, mintha igazuk lenne, hanem azért, mert az okosabbak mindig engednek és nem óhajtják azt, hogy esztelen üvöltözésükkel sokáig rontsák a csendet.

Az ilyen emberek akármilyen helyzetbe kerülnek, mindig maguk viszik a szót. Nem De óvakodnunk kell másrészt a szenvedélyektől fűtött tulzásoktól, az olyan beállitásoktól, mintha csak nálunk volna a nyomoruság, maradiság, kormányzati hiba, gazdasági és szociális nehézség, mig másutt csupa paradicsomi állapot és elégedettség uralkodnék.

Aztán nem szabad — éppen nekünk magyaroknak — pipoggyák módjára GYAMOLTALANUL MINDENT A KORMÁNYTÓL VARNI, mint valami egyetemes, csodatevő Gondviselőtől. Hiszen a jóvátétellel sujtott, szörnyen megcsönkített trianoni Magyarország kormányai a legkevésbé rendelkeznek az anyagi eszközöknek azzal a bőséggel, amellyel minden bajt és nyomoruságot egycsapásra el lehetne tüntetni. Már is a nemzeti jóvedelem 30%-a az államkincstárba folyik be és a termelő osztályok roskadoznak a nagyadóterhek alatt. Ha bűnös esztelen módon hazánkat meg nem csonkították volna, akkor a Kárpátok övezte nagy medencében jóval kisebb volna a népsűrűség, bőségesek volnának nyersanyag forrásaink és így kétségtelen, hogy az iparilag és mezőgazdaságilag egyaránt fejlett Nagy-Magyarországot ez esetben virágzó, boldog, megelégedett nép lakná.

Végül: földbirtokkérdést okvetlenül meg kell oldani, ez nem vitás. E tekintetben kétségtelenül mulasztások történtek, de nem szabad feledni azt

sem, hogy közbejött a háboru, Trianon és az azt követő pénzromlás és a RENDKIVÜL NEHEZ PÉNZÜGYI HELYZET IS. Csonka-Magyarország nem járhatott el úgy, mint a szomszéd államok, amelyek a tőlünk elszakított területeken a magyar birtokosoktól — köztük kisbirtokosoktól is — jóformán kártérítés nélkül egyszerűen elvették a földtulajdont és a magyarok tizezerit tették földönfutókká. Mi — letört, de jogtisztelő és gazdaságilag helyesen gondolkozó ország — nem élhetünk a BOLSEVISTA IZÜ ESZKÖZÖKKEL az öngyilkosság veszedelme nélkül. Minekünk a földbirtok arányosabb elosztásának nagy nemzeti problémáját a TULAJDONJOG TISZTELETBENTARTÁSAVAL ÉS A SZOCIALIS, GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI SZEMPONTOK ÖSSZEGYEZTETÉSÉVEL, de lehető gyors ütemben kell megoldanunk. Ezt a célt szolgálja a nemrég meghozott telepítési törvény is, amelynek alapján már is megindult a nagybirtokok parcellázása, a telepítés, a földhöz- és házhelyhez juttatás. A törvény értelmében ez most már ÁLLANDÓ gondja lesz minden kormánynak és előreláthatóan évről-évre nagyobb és nagyobb területek fognak a földmives kisemberek kezébe jutni tulajdonul épp úgy, mint hosszú időre szóló bérletek gyanánt. Mindez szüntelenül és fokozatosan fog végbemenni anélkül, hogy városaink élelmészését és az anynyira szükséges kivitelt megbenitaná.

A tapasztalt, bölcs ember higgadtan felelte:

— Tisztelt uram, a görény is olyan, mint ön, kicsi állatka de azért az óriás medve mégis kitér a görény utjából — a szaga miatt.

HA CSATLAKOZNI AKAR

a szindikált magyar hetilapok 1938-ik évi magyarországi társasutazásához, amely Himler Márton vezetése alatt úgy indul hazafelé, hogy annak résztvevői a Külföldi Magyarok Világkongresszusán megjelenjenek, de egyben a Szent István nappal kapcsolatos páratlan arányu ünnepségeknek is tanui legyenek;

HA A LEGKELLEMESEBB TÁRSASÁGBAN

akar átkelni a tengeren, a szindikált magyar hetilapok nagy versenyének győzteseivel, akiknek részére a magyar társadalom a legkedvesebb fogadtatást készíti elő a szülőhazában és akik meglátnak mindent, amit erre a ritka alkalomra nagy figyelemmel előkészítenek;

HA A LEGGYORSABB HAJÓK

egyikén, a North German Lloyd Europa nevű hajóóriásának fedélzetén, a legszebb időben, a legjobb ellátás mellett, a legkitűnőbb magyar cigányzenekar vidám muzsikájának élvezete közben, magyaros ellátásu konyha szolgálatával akarja az oceánt keresztezni;

A LAP MAGA NEM AD JEGYET

hanem forduljon mindenki a maga legközelebbi hajójegy ügynökéhez, aki elvégez minden szükséges teendőt részére. Csak ahol nincs hajójegy ügynök, annak forduljanak a lap szerkesztőségéhez. A lapnak csak csatlakozási szándékukat jelentésék be, hogy arról idejekorán adhassunk hírt Magyarországra, ahol természetesen máris érdeklődnek az iránt, hogy milyen nagy csoport érkezik majd haza a nyáron látogatóba.

BUDAPESTI SZERKESZTŐNK

fog a csatlakozók részére a helyi fogadtatásról gondoskodni olyan módon, hogy minden egyes csatlakozott utas egyenrangú megiszteltetésben részesüljön és megtalálja a magyar fővárosban azt a kényelmet, amit keres és igényel.

NE KÉSLEKEDJÉK PERCIG SE

a jelentkezéssel, mert a North German Lloyd Europa hajója éppen a nyári szezon közepén indul a szindikált lapok utasával a szülőhaza felé, amikor csak egy lehet majd a hajón helyet kapni, ha az utas idejekorán jelentette be szándékát.

Where Are You Going?

By MARY PALLAY, Asst. Principal Geography Hall School, Youngstown, Ohio

My reception committee headed toward the door, from one of the doors came Mr. Fisher in a hurry, he apologized for his tardiness and we were soon on our way toward the university. The ride out to the university was very pretty but I was to excited to appreciate it at the time.

Everything was so new, so lovely, so different that I was in extasies. — The University is located out of Debrecen in what is called Nagyerdő (Big Forest). It is a new four story semimodern Roman Structure.

The floors of the building are of stone instead of wood. It has an elevator which may be used by the guest and professors but not the students — it works with a key. The building houses education, literature, psychology, law, art and language departments.

The University is surrounded

by beautiful well kept lawns and a beautiful flower garden in front of the main entrance are two artificial lakes which are very picturesque. In the upper lake is a unique fountain that plays hide-go-seek with the sun.

The lower lake contains gold fish and other small fish of various colors. Both lakes have a fringe of red cannas encircling them. The rear of the campus is enclosed with tall poplars, sycamores birch and aspen trees.

As you enter the House of Learning, you are struck by the immaculate surroundings, upon looking around you can see women on their knees scrubbing and waxing the floors, bannisters, and wood-work.

Before you enter the institution you are met by the uniformed "kapus" or gate keeper, who salutes you as you approach. He is your information box, he will answer

your questions, deliver your messages and also tell you the choicest gossip about your fellow students if you are in his favor. He also serves in the capacity of watchman.

The classrooms contain wide full length windows as our own. Their seats vary from ours; they are set on steel rudders three in a row. The desks are narrow. The students here are less destructive and wasteful than in our American colleges and University were we sort of pride ourselves in inscribing our names or greek affiliation on our desk or books.

I was unable to find any markings of any kind on the desks or in the rest rooms — I was surprised.

During my short term at the university I had a room at the judges home. His beautiful villa was in walking distance from the school.

My room was furnished with a bed couch gate-leg table a chest of drawers and a sort of wash stand — different from ours in all ways, I had to do some investigating and experimenting before I became proficient in using it. I had an electric light and a study bed lamp. The walls were painted so cleverly that for days I would have sworn my room was papered.

I noticed during my visits that most of the homes are painted in such a way that one would say it was paper. I had a maid who made my bed, cleaned my room, did my washing, brought me my breakfast and opened the gate for me if I accidentally forgot my key.

As I have mentioned before every house here in Hungary has a fence around it, and the only entrance to the home is by way of a gate which is always kept locked. The door bell is attached to the gate instead of to the door and someone always had to answer it, it is usually the task of the chamber maid. My being a occupant of the house I was given a gate key, which was a large iron key, about twice the size of our keys.

On my first day in Debrecen I was interviewed by a newspaper reporter, who during the course of the summer turned out to be a very interesting friend. Dr. Lengyel proved to be a valuable friend, he introduced me to many people, escorted me to several places of interest and through our conversations with him I gained a more intimate understanding of the Magyar youth of today.

That first evening as I entered by room after saying said good-bye to Dr. Lengyel, who had really played the martyr and hero to this stranger I just couldn't fall asleep, my thoughts drifted back to America, my work, my friends, I felt as if I were dreaming! — somehow I couldn't go back to the things I left behind, this was so different, I was swallowed up by the newness of things, I will not be the same girl that left America in June, something inside of me had changed — what was it? Hungary is so wonderful — I can't believe its all true.

With the crack of dawn I'm up, I can't sleep. — What are these red marks on my arms? I naturally think all kinds of things — do I have bed partners, hardly everything is so immaculate. I dress, the maid brings in a roll, piece of sweet butter and lukewarm coffee at eight, (this is the regular continental breakfast you know).

After breakfast I get my gate key and proceed toward the University, I am awed by the lovely surroundings, neat little yards with flower beds glowing with bright colors,

trim little one story villas, trees along the road side, the sidewalk is rather rough being made of slightly worn out bricks, the road itself is not paved like we would expect in the residential section of a city, but is plain black fine sand like dirt, which loves to cling to ones feet necessitating a foot bath at least once a day.

While I waited around at the University office before getting my assignment, I braved enough courage to ask one of the secretaries if she could tell me what these strange red, chicken pox marks were on my body, you should have seen her smile, did I feel insignificant when she said, "plain mosquitos".

Well, the Magyar mosquitos did their feeding that first night on me for they never bothered me again during the summer and I assure you I gave them opportunity many an evening at the Vigadó (the open air, restaurant and dance hall).

The news spread fast that I understood and could speak Magyar, everyone seemed relieved — wonder why? From remarks that were made during the summer, I found out that they were a little worried as to the type of individual an American school principal might be, really they shouldn't have been for they have much to be proud of, and when it comes to the finer things of life like, manners and little personal courtesies they are more thoughtful than we are.

For the first three weeks I roomed alone at the villa of the county judge. Every day found new pleasures, new experiences, never time for letter writing or for getting blue. At the end of the three short weeks I was to share my room with an American Girl, Alice Gonnoud from New York, whom I met the day I sailed for Magyarország.

Alice helped her bit to make life even more fast moving, now I had some one who could understand my feeling, reactions, and could offer sympathy when I was misunderstood.

Alice and I had such wonderful times, true we broke some of the age old Magyar customs, possibly conventions too, but we were "foreigners" and the Magyar people liked us, in fact many girls expressed their envy of our freedom. Life in Hungary for the average Magyar girl is much different than it is here for us.

You see, the Magyar girl does not have house dates in the evenings, in fact she doesn't go out unchaperoned, Fellows rarely introduce the girls they go steady with until they are engaged, or about engaged, the girls have their dates in the afternoon, when she and her family move into the city or new community, she must go with mother to "visit", this visiting consists of calling on one of your social level telling her your name, talking a few minutes about the weather and your family and then inviting the neighbor over to "visit" you.

She cannot go to the dance hall in the evening with her friend unchaperoned, and when you get home, he is to kiss her hand and tell her what a wonderful time he has had. Yes, life for them is different.

.....But today to Alice and I remain the dreams of yesterday and our dreams of the tomorrow when we can live again the happy hours, experiences and the thrills of the summer.

Life in Debrecen was wonderful, romantic, and if you doubt my word ask Alice of Hungarian's ability to fascinate and entertain one. —

HAZUDNAK MÁR A NŐKNEK IS

Eddig csak az amerikai férfiakat bolondították színes mesékkel a siker, a "success" felől. A nőta már nagyon egyhangu volt. Azt akarta külfönből formákban elhitetni, hogy az embernek csak akar-ni kell és már gazdag ember lehet Amerikában. Pedig hát...

Most már a nőkre is kivetik ezt a hálót, a régi, az ostoba mesékkel, amelyek közül most legnagyobb nyilvánosságot ennek adnak a lapok: New York városában van egy Alice Foote MacDougall nevű nő, aki három kis gyerekkel özvegyen maradt és egy szép napon arra ébredt, hogy egész vagyonra csak 38 dollár. Mit kezdhet ezzel a kis pénzzel és három gyerekkel.

Alice asszony azt kezdte, hogy lement a város üzleti negyedébe, kivett egy kis helyiséget és azután vásárolt tiz font nyers kávé. Azt az irodában szépen megpörkölte, becsomagolta, és hetven cent haszonnal eladta.

Ezt a hetven centet nem költötte el, hanem újra kávéba fektette és ma már huszon-négy üzlete van New York városában, ahol kávé árul. Közben az üzleteket kibővítette, szendvicseket is kezdett árulni és ma egyike a legtekintélyesebb üzletasszonyoknak a világvárosban.

Igy szól a mese. Így bolondítják a nőket, hogy harminc nyolc dollárral milyen nagy dolgokat lehet csinálni Amerikában. Olyan harmincnyolc dollárral, aminél több egy centtel sincs, de amit boltbér-

Vigadó, Leveles, Arany Bika, Angol Királynő, Ujság Club, and even Hullaház bring memories that shall never die. Don't the names make you readers wonder what sort of places these are?

Life at the University was ideal in every respect. There were 24 nationalities represented in the 738 students enrolled. There were six Americans. Lectures were given in six languages.

The purpose of the summer course, which is not a part of the regular winter course is to inform and acquaint tourists and foreigners about Hungarian culture, history, and Hungary's contribution to civilization.

We children of Hungarian parents have much to be proud of, I only wish it were possible to tell you of the many contributions Hungary has made to mankind, but time and space do not permit at the present time.

We foreigners were all treated with the utmost courtesy and respect. When one mixes with these different nationalities as we Americans did this summer I'm sure all of you would come back and wonder as we do, why do we have to have war? "Greed and the Devil" must be the instigators of such destructive play. We all rubbed elbows, and if we couldn't talk verbally, we spoke in that international language, which does not require oral expression, but can be understood by the actions.

My association with Poles, Slovaks, Russians, Swedes, Lithuanian's, Irish, English, Albanians, Turks and Hollanders are all a beautiful memory to me, it was an experience that one can not go through and think of life and this world as one did before the association.

These different nationalities have much to offer and teach us. Their philosophy of life seems to be slightly different from ours and more stable — maybe that is the result of old age?

4017 SZTRÁJK VOLT 1937-BN

A National Labor Relation Board az 1937-ik év utolsó napján közzétette az év során felmerült sztrájkokról szóló jelentését, amelynek utolsó sorai a következőket mondják:

— Nemzetünk történelmében még sohase tapasztaltunk annyi ipari sztrájkot, mint az 1937-ik esztendő során. Az első tíz hónapban az országban 4,017 sztrájk volt és novemberben aránylagosan is sok volt a sztrájk, míg decemberben már érezhető volt a gazdasági visszaesés és kevesebb helyen mentek sztrájkba a munkások.

letbe és kávéba lehet fektetni, nem törődve azzal, hogy amíg az üzletbe fektetett pénz öt dollár hasznot hoz, addig mit eszik Alice asszony és főleg mit eszik a három árva?

A vak is látja, hogy milyen hazug és milyen ostoba a mese Alice asszony harmincnyolc dollárja felől. De azért van bátorságuk, hogy ilyen sületlenségeket tárjanak a nőolvasók elé. Azt akarják velük elhitetni, hogy csak akar-niok kell és egy-kettőre gazdagok lehetnek. Ha közben éhen nem halnak árvástól, gyerekestől.

Ami sokkal valószínűbb és sokkal gyakoribb eset.

A sztrájkok 58%-át azért rendezték, hogy a kollektív alkudozási jogot biztosítani lehessen. Ha a munkaadók betartották volna a Wagner-törvény rendelkezéseit és minden ellenállás nélkül hajoltak volna meg a munkásság kívánsága előtt ezen a téren, akkor sokkal kevesebb lett volna a sztrájk a Labor Board nézete szerint.

Az első tíz hónapban felmerült sztrájkok 1,768,791 munkásra terjedtek ki, akik a sztrájkok során 26,509,205 munkanapot vesztek.

Pénzbelileg nem lehetett kimutatni azt, hogy mennyi volt a munkások vesztesége a sztrájkok folytán, mert a munkabérek nem voltak egyformák, de ötszáz millió dollárt biztosan elvesztettek a sztrájkok folytán.

A Labor Board nincs abban a helyzetben, hogy a jövőre nézve felvilágosításokkal tudjon szolgálni. Sok munkaadó még ma se hajlandó arra, hogy a Wagner törvényt betartsa és a munkásság helyzetébe ma nem olyan, hogy a nagy üzleti visszaesés mellett sztrájkokra gondolhatna. Ezt különben a vezető két munkás hirdessen a lapunkban

AZ UTOLSÓ FEJEZET

a nagy dráma közeledik a végéhez. A dráma hőse rövidesen elvonul a színpadról s Rooseveltt helyét más veszi át 1940-ben.

AZ UTOLSÓ FEJEZET

azonban még nincs megírva. Azt ezen a télen fogja írni a kongresszus, amely ezer érdek-társaság noszogatására el akarja sikkasztani az utolsó fejezetet az új dealból.

A "WAGE AND HOUR BILL"

lesz a koronája az új deal-nek, aminek a jelentőségét azonban az emberek még nem bírják megérteni. Ha az ország polgárai megértenék, hogy a szerénynek látszó "Wage and Hour Bill" mit jelent, a népharag lehengerelné a kongresszust.

AZ ÚJ DEAL KORONÁJA

a munkaidő és munkabér törvény van alaposan ismertette a jövő évre szóló kétszáz oldalas nagy naptárunkban s érdemes, szükséges azt elolvasni minden értelmes polgárnak.

HA SEMMI MÁS NEM

lenne a naptárban, akkor ez az egy tanulmány megérné azt a pár centet, amit szállításra és csomagolásra kérünk a naptárért, de ezen kívül a magyar irodalomtermékek legértékesebb győngyeit találjuk a hatalmas naptárban.

AZ UTOLSÓ FEJEZET

című nagy tanulmányunkban ismertetjük a "Wage and Hour Bill" szükségét, annak lényegét és súlyos, messze ható következményeit. Több fejezetre oszlik a rendkívül érdekes leírás és pedig:

MIT AKAR A JAVASLAT?
A MEGSZABOTT MUNKAHÉT
A MINIMÁLIS MUNKABÉR.
GAZDASÁGI FORRADALOM.
A DEL ÁTFORMÁLÓDÁSA.
"KING COTTON" PROBLÉMAJA.
SZÖVETKEZÉS A BUNRE.
ALLAMOK HARCA.
FORRADALOM FELÜLRŐL.
GÁNCSVETÉSEK.
A BECSÜLETES ELLENZÉK.
A ROSSZHISZEMÜ ELLENZÉK.
A FARMEREK ÉS A MUNKÁSBARÓK.
AZ UTOLSÓ FEJEZET . . .

A MUNKÁS TRAGÉDIÁJA

van megírva ezekben a sorokban, akit a másik munkás ellen mindig ki- és felhasznál az uralkodó osztály és a nagytőke.

A MUNKÁS REMÉNYSÉGE

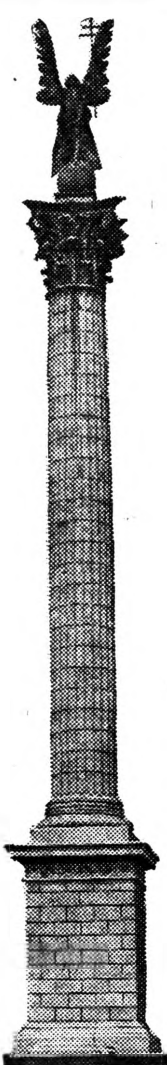
van megírva ezekben a sorokban, akik új prófétát kaptak Rooseveltben s akiknek a vezére az utolsó fejezetet most akarja írni az Új Deal könyvébe.

RENDELJE MEG

idejében a naptárt, rendezze az előfizetést és küldje be a szállítási költségét és

VASSA EL

az "Utolsó Fejezet"-et, amely az Ön sorsát, küzdelmét és reményességét tárgyalja.

Szent István Ünnepek és A Külföldi Magyarok VILÁKGONGRESSZUSA 1938 AUGUSZTUS HAVÁBAN BUDAPESTEN

Az Amerikai Magyar Hetilapok Szindikátusa ez alkalomból rendezi HIMLER MARION vezetésével

NAGY TÁRSASUTAZÁSÁT Magyarországra

Indulás New Yorkból 1938 JULIUS 27-ÉN

a North German Lloyd

EUROPA

nevelő gyorshajóján

A bremerhaveni kikötőben, közvetlenül az Európa hajó mellől induló gyorsvonat szállítja majd az amerikai magyarság követéit Budapestre, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesülnek.

Váltsa meg jegyét minél előbb a helyi hajójege ügynökségnél.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
1205 Washington Blvd., Detroit, Mich.

Önmagát látja, mint a tükörben

ha beletekint abba a 300 oldalas diszmunkába, amelyhez foghatót eddig soha nem látott Magyar-Amerika.

Szobrász nem faraghatta

volna külsőb remekbe az Ön egyéniségét, kivoltát, mívoltát, jellemző vonásait úgy, hogy mindenki Önre ismerjen, mint ahogy

"MAGYAR AMERIKA — Írásban és Képben"

mutatja Önt olyan módon, amelyre büszke lehet és amelynek révén a késő jövő is tudja majd, hogy milyen volt az amerikai magyar a mi napjainkban.

Megtalálja benne mindazokat

jellemrajzok formájában, akiket személyesen vagy híriükből ismert Magyar-Amerikában — barátait és ellenfeleit, rokonait és ismerőseit.

El nem muló emléke annak,

hogy voltunk, hogy élünk, hogy küzdöttünk, hoy sikerekre jutottunk, ez a több, mint 500 képpel diszitett gyönyörű könyv, amelynek ára diszkótésben csak 4 dollár és egyszerűbb ke-ménykötésben csak 2 dollár.

A legjobb karácsonyi ajándék

a csodaszép "MAGYAR-AMERIKA ÍRÁSBAN ÉS KÉPBN", amellyel örömet szerez annak, akit meglep vele. Megrendelheti e címen:

HUNGARIAN PUBLISHING CO.
TITLE GUARANTY BLDG. ST. LOUIS, MO.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

Szentimrei új regényének a közlését néhány hét múlva kezdjük meg.

HETI SZEMLE

tették, mert raktáraik feleslegét erősen lezártított árban, sok esetben a beszerzési áron alul adják a piacra.

A farmtermények ára, a húsárak, stb. ezeket a mélyeségek szintén elérték és a múlt héten már megszilárdultak az új árak.

TULZÁSOK VANNAK AZOKBAN

a hírlapi közleményekben, a melyek az autópárbán valósgos boom-ot jeleznek, mert a gyárakban ma is csak a munkások négy-ötöde dolgozik s átlag azok is csak kétharmad-ötöd dolgoznak.

Es az automobil iparnak e pillanatban is közel négyszáz-ezer kész kocsi van raktáron, amit normális időkben egy négy-hetes üzem-szünetnél eladnak, de amit most olyan gyorsan likvidálni nem tudnak.

De az üzemet valahogy mégis felvették s már újabb rendeléseket is adtak, mérsékelt mennyiségben a nehéz iparnak.

Ha a vasutak a fuvardíj emelésre az ICC-től az engedélyt februárban megkapják, kétségtelen, hogy a nehéz ipar rendeléseket onnan is remélhet.

Nem fog ilyen gyorsan megindulni az építő ipar, amely voltaképpen a prosperitásra az egyetlen reményünk, de a tavasz végére az aktivitás abban is nagyobb lesz.

Minden jel azt mutatja, hogy a depresszió nem fogja az őszi választásokat bevárni s hogy a tél végére sokkal kedvezőbb gazdasági helyzet lesz.

EZ TERMÉSZETESEN

erősen függ attól, hogy a gazdasági élet egyetlen nagyobb tényezője se legyen 'hog' a következő hónapokban és hetekben.

Ha az árakat a munka megindulásával újra fel fogják emelni, akkor egy újabb visszaesés néhány hónapon belül a nyakunkba fog szakadni.

Hasonló önuralomra lesz szüksége a szervezett munkásoknak, kinek tudomásul kell venni, hogy a jelenlegi mérsékelt áresések nagyobb értéket adnak a dollárnak és az újra meginduló munkát nem lesz szabad azonnal megfajtani sztrájkokkal.

Ugyancsak tanulnia kell a farmernek, aki ugyan nagyon magas árat kapott különösen a húsért és a porkért a múlt évben, de akinek tapasztalnia kellett, vagy tudnia kellene, hogy a magas árak a hús fogyasztását személyenként 15 százalékkal levágták.

Mindezen tényezők magatartását szeretné co-ordinálni a kormányunk és bünső rövidlátás a tókes osztály részéről, hogy a központi tervezésről olyan megvetéssel és olyan kevés megértéssel beszélnek.

A munká frontján biztató jelenségek voltak a múlt héten, bár azt a közönség nem látta.

A CIO-ban erősen követelik a legkomolyabb és legsúlyosabb tényezőket, hogy a hatalmas szervezet az AFL-el a békét keresse s hogy a CIO kereketei közt rakoncátlanokdó elemek meg legyenek fékezve.

A Garment Workers elnöke, Dubinsky, a rendezavarásokért és a felelőtlen sztrájkokért egyenesen a CIO kocsijaira

felkapaszkodott kommunista kat teszi felelőssé és azt követeli, hogy a szervezetet ne tegyék pártpolitika játékszerévé.

Hasonlóan és erőiesen követeli, hogy a béke utjában álló vezérek vagy mérsékelték önmagukat, vagy menjenek el a helyükről.

Az autópárbán szervezete szintén békét kíván és bár lojalitást szavaz Lewisnak, erőiesen követeli, hogy tartásuk meg végül az első országos CIO konvenciót, amikor a vezérkaron kívül az egyes szervezetek is szöhoz és lélegzethez juthatnak.

MINTHOGY A BÉKÉT

a kormány is, az üzletvilág is és a kongresszus is egyre erősebben fogja sürgetni, valószínű, hogy ebben az évben megtalálja az együttműködést a két szervezet.

Mikor a két szervezet közti háborúról beszélünk, egyáltalán nem azt akarjuk állítani, hogy csak Lewis és csak a CIO áll a béke utjában.

Hasonló kerékkötője Green is a békének, aki csak most követelte Pennsylvánia állam Labor Federationjétől, hogy zárják ki abból a CIO-t támogató szervezeteket.

Ahogy Lewist egyre erősebben figyelmeztetik, hogy "nincs mortgage-ja a CIO-n", éppen úgy Green is figyelmezteti a tagsága józan észre és kívánságát Pennsylvánia Federation-ja — nagyon helyesen — nem volt hajlandó megtenni.

A munkás-szervezetek racketeizer kisvezérei szintén meglesznek lassan fékezve, mert New York után a többi nagyváros közhatalóságai is a tagság segítségére sietnek, hogy megmentsék őket azoktól a "vezérektől", akik a tagságtól a szervezeteket ellopják s akik állásaikat és a szervezeteket zsarolásra és fosztogatásra használják. Ezidőszent ebben a kitűnő tisztogató munkában Cleveland mutat példát az országnak.

A JAPÁN-KINAI HÁBORÚ

végét még mindig nem látni. Kétségtelen, hogy Japán a hódított területek birtokában, szeretne most már békét csinálni, úgy látszik azonban, hogy erre a közeli időkben kevés a kilátás.

Kína kormányja a nagyvárosokat teljesen feladta s azok megmaradnak egyelőre japán birtokban, de az ország és a nemzet el van rá szánva, hogy a hódított nem engedi nyugodtan leülni.

A kínai kormány erősebb, mint valaha, mióta a kommunista csoportot a kormányba bevették és kétségtelen, hogy ennek a fejében a Sovjettől nagyobb segítséget kapnak majd.

A múlt héten tartott japán koronatanács beismerte, hogy békét kötni nem tudnak s hogy hosszú háborúra kell felkészülniök, ami súlyos terheket fog rakni az egyébként szegény nemzetre.

A SPANYOL-OLASZ HÁBORÚ

pillanatnyi előnyei a törvényes kormány mellett vannak, de Európában a spanyol győzelembe hinni nem tudnak. Természetesen tartják, hogy az áruló Franco szükség esetén újabb és újabb divíziókat fog kapni Olaszországtól, ha ha arra szükség lesz és mert Anglia sem óhajtja a lojalisták győzelmét, Mussolini-nak senki nem áll majd az útjába.

A spanyolok jelenlegi győzelméről tehát azt tartják,

hogy az a háborút erősen megnyújtja s csak nagyon halvány remény van ahhoz, hogy e jelentős győzelem után a szemben álló felek félig-meddig tisztességes békét köthetnek egymással.

Attól most már nem félnek, hogy a spanyolországi "kis világháború" Európát lángra lobantja, részben mert Anglia perfid magatartása a spanyol kormányt feladta részben mert Franciaország a jelenlegi helyzetében önálló akcióra nem tud gondolni.

A FRANCIA KORMÁNY

bukása súlyos gazdasági válságot jelent, a politikai válságon kívül és nem lehetetlen, hogy a francia frank új devalvációjához vezet.

A válság felidézésével Európában a kommunistákat vádolják, akik ugyan a "Front Populaire" (egységfront) fenn tartását kívánják, de akik nem akarnak részt venni a kormányban és akik igyekeznek annak nehézségeket okozni.

A folyton megújuló sit-down sztrájkokkal a gazdasági helyzetet válságossá tették s a kormány megbuktatásával veszedelmes fegyvereket adhatnak a reakció kezébe.

Sokan azt hiszik, hogy a kommunisták ugyanazt a végzetes hibát követik el, amit annak idején elkövettek Németországban, ahol a weimari demokratikus alkotmány alapján álló kormány ellen szövetkeztek Hitlerrel s végül Hitler őket is elnyelte, sőt ellenük fordult először.

KINOS SZENZÁCIÓT

okozott nemcsak Franciaországban, hanem az egész Európában egy magasrangú katonatiszt leleplezése, aki bizonyítékokat kínált fel arra nézve, hogy a francia kommunisták a Sovjet követének a segítségével puccsra készültek.

A francia kormány nyilvánosan nem kívánt foglalkozni a dologgal, a Sovjet részéről cáfolat nem történt, ellenben minden jel arra vall, hogy igaz a vád, mert a kommunisták politikai és gazdasági felfordulást okoztak.

A bizonytalan helyzet következtében a francia tőke menekül a külföldre és nagy kérdés, hogy visszatér-e a közel jövőben a bizalmuk.

A BUDAPESTI NAGY

olasz-osztrák-magyar konferencia nem hozta meg azokat az eredményeket, amiket Olaszország várt tőle és kinos meglepetéseket hozott Magyarországnak.

Mussolini külügyminisztere nem akart kevesebbet, mint-hogy Austria és Magyarország fenn tartás nélkül csatlakozzanak a Róma-Berlin tengelyhez, lépjenek ki azonnal a ligából és csatlakozzanak az oiasz japán-német blokkhoz. a mely hivatalosan a kommunizmus, ténylegesen a nyugati hatalmak ellen irányul.

S mikor ezeket a szerény kéréseket előadta az olasz külügyminiszter, külön azt kívánta a magyar kormánytól, hogy Románia elleni revíziós követeléseitől álljon el, mert állítólag ez áll előszörban annak az utjába, hogy a Goga kormány a kis ántántot és a francia vazallátust feladva, forduljon a nyakába a Róma-Berlin tengelynek.

Részint a körmére koppanattak Anglia és Franciaország részéről s megértették vele, hogy a két táborban nem lehet egyszerre tanyázni. Gogák erre siettek a kis ántántnak újabb hűséget esküdni.

A belpolitikai kaland sem megy simán és akadály nélkül és a király kénytelen volt a komoly és tisztességes ellenzék vezéreivel tárgyalni a múlt héten.

Természetesen a zsidókkal aránylag könnyen elbánnak és a magyar kisebbség újabb és nagyon aljas zaklatása sem ütközik egyelőre komoly akadályokba, de ezek az eredmények nem elégségesek hozzá, hogy az egyébként is tolvaj és korrupt román politikusok legalsabb tolvaját a hatalmon soká megtartsák. Ha komoly nyomás érkezik az angol és francia kormányok részéről a királyra, akkor Goga napjai meg lesznek számlálva.

A ROMÁN ESEMÉNYEK

és az azzal kapcsolatos nemzetközi politikai hálomok ki nyithatták a szemét annak a magyarországi csoportnak, a mely a nazizmusba és Hitlerbe van öltűve.

Mikor a francia és angol kormányok tiltakoztak Romániánál, hogy a kisebbségek üldözésében határokat kell ismerni, a kormány szigorú rendelete alatt levő német sajtónak ez nem tetszett.

Gunyaos szemtelenséggel írták, hogy mért fáj a franciáknak és az angoloknak az erdélyi kisebbségek sorsa és mért nem törődnek inkább azzal, hogy Csehszlovákiában a németeket elnyomják. (Ami nem igaz.)

Józan magyarok nem hunyhadják be a szemüket arra a tényre, hogy Magyarország a gazdasági érintkezésben erősen Németországra van utalva és így a nagy és erős nemzet ki nem kezdhet; de ez a hitványság megtaníthat rá mindenkit, hogy a Hitler kormányban Magyarország őszinte barátot nem kaphat s hogy halálos bűn Magyarországon názi politikát csinálni.

Ki tudja, hogy a Chisholm Trail-t magyar cow-boyok lábai is taposták? Ki tudja, hogy él ma is egy öreg ur, milliomos magyar birtokos, aki gyermekkorában ott száguldott a round-up-okon a Chisholm Trailen?

Jártában-keltében Himler Márton kereste a pioneer magyarok lábnyomait, ő indult a hajdan hangos-rangos Chisholm Trailre is, ahonnan az útja, az előtte fekvő nyomok után egy huszonnyolcezer holdas nagybirtok kuriájára vezetett, hogy kezét foghasson a Chisholm Trail egykori két magyar nagyurával... Akik árva cow-boy-okként indultak a történelmi csapásnak és milliókkal érték a Trail végére.

Figyelmeztesse a barátait, az ismerőseit, hogy Himler Márton új korrajzáának, új történelmi munkájának a közlését néhány héten belül megkezdjük.

Magyar muskátlik a Chisholm Trail vadvirágai közt

Néhány hét múlva Himler Márton egy új sorozatos írását kezdjük meg, amely a gyapotvirágos Dixi ország után, a vad Nyugat után, a Santa Fe Trail után ezuttal a Chisholm Trail-re fogja az olvasót elvinni.

A minden-cow-boy-ok vadvirágos országutja, amely egy világörst nyitott meg, egy világörstön húzódtott keresztül, hogy a gomba-mód növekvő impériumot élelemmel ellássa.

A mozik wild-west képei, a danolva dolgozó cow-boy-ok, a two-gun-menek elevednek meg előttünk, ők vonulnak végig a Chisholm Trail-en, amit ők tapostak, amely mellett ők szedték a virágot, amit néha ők locsoltak meg piros — ember-vérrel.

Ki tudja, hogy a Chisholm Trail-t magyar cow-boyok lábai is taposták?

Ki tudja, hogy él ma is egy öreg ur, milliomos magyar birtokos, aki gyermekkorában ott száguldott a round-up-okon a Chisholm Trailen?

Jártában-keltében Himler Márton kereste a pioneer magyarok lábnyomait, ő indult a hajdan hangos-rangos Chisholm Trailre is, ahonnan az útja, az előtte fekvő nyomok után egy huszonnyolcezer holdas nagybirtok kuriájára vezetett, hogy kezét foghasson a Chisholm Trail egykori két magyar nagyurával... Akik árva cow-boy-okként indultak a történelmi csapásnak és milliókkal érték a Trail végére.

A GÁZGYÁRAK TILTAKOZNAK

Indiana állam egyik gázgyárát bízták meg azzal, hogy a szénbízottsággal harcoljon

Az amerikai gázgyárakban érdekelt tőke egy Indiana állambeli gyárat választott ki arra, hogy a puhaszén bízottság ellen indítsa meg a harcot és vigye az ügyet mihamarabb a Supreme Court elé.

A nagy gázgyárak mellett egészen jelentéktelen vállalat a Terre Haute városában székelő Indiana Gas and Chemical Company, amely melléktermék gyanánt kokszot állít elő, mert hiszen nem tudna a szénből gázt termelni úgy, hogy egyben koksz ne maradjon hátra.

Ez a kis gázgyár fordult a United States District Court-hoz azzal a kéressel, hogy a bíróság mondja ki a puhaszén bízottság által megállapított minimális szénárak törvénytelen voltát és engedje meg, hogy a gyár ott és annyit vássarolhasson szenet, amint az neki tetszik.

A gyár panasza szerint a bízottság döntése megsértette a Guffey törvényt és egyben az alkotmányt is, mert nem adott ki hallgatásokon alkalmat arra, hogy az érdekeltség a maga érveit előadhassa. Senkinek nem engedtek beleszólást abba, hogy miként szabják meg a minimális széneladási árakat és ezzel az alkotmányban biztosított szabad versenyt fojtották meg.

Magát a Guffey törvényt nem támarta meg a gázgyár. Semmi kifogása az ellen, ha az továbbra is érvényben marad, de a végrehajtás tekintetében követeli az "ekviti" elvének szigorú alkalmazását.

A Terre Haute városban levő gázgyár elnöke egy A. M. Ogle nevű ember, aki állítólag egész életén át erős demokrata volt, de elfordult a párttól akkor, amikor Roosevelt lett az elnök és a New Deal minden intézkedését kifogásolta.

Ennek dacára a nyilvánosság előtt többször követelte a Guffey törvény fenntartását, de akként, hogy mellette a fogyasztó gyárak se haljanak éhen és ne szenvedjenek kárt. A gyárat egyébként New Yorkból a nagytőke tartja kezei között és Ogle csak alkalmazott, évek előtt Terre Haute-ra, akit New Yorkból rendelték ki hogy a nagytőke érdekeit képviselje. Valószínűnek tartják, hogy most is new yorki parancsra indította meg a pert.

JÉG ZUHANT A TÁRNÁBA ÉS NAGY KÁRT CSINÁLT

A pennsylvániai New Kensington közelében levő Union Collieries Co. Renton nevű bányájába a bányászok fellett levő hegyről körülbelül egy tonna jég zuhant le és négy bányászt súlyosan megsértett és a felvonó gépet összetörte.

BELEHALT SÉRÜLÉSEIBE A TÓT BANYÁSZ

Beaverdalen, Johnstown közelében, a Logan Coal Company bányájában megsérült a 41 éves és felvidéki tót származású Matisics Leó bányász. Két hétig ápolták a kórházban, de a sokat szenvedett ember életét nem lehetett megmenteni.

Hirdessen lapunkban

Miért élünk a földön, mi történik velünk halálunk után? Megtudja az "Egri Világosság"-ból, a tudományos spiritizista folyóiratról és hasonló tárgya könyvekből. Mutatványsszámot ingyen küld ELLIS LEVAY 12887 Conway Ave, Detroit, Mich.

MINDIG BIZALOMMAL FORDULHAT

AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMATUS EGYESÜLET WASHINGTON, D. C.

BÁNYAVIDÉKI

OSZTÁLYAIHOZ

ha tökéletes biztonságu életbiztosítást akar magának, vagy családjá tagjainak. Beállítás 1-től 60 éves korig. A rendes biztosítás mellé bal- eset és 45 éves korig betegsegély biztosítás is szerezhető

POCAHONTAS, VA. Megbízottunk: KOVÁCS PÁL Box 301

RED JACKET, W. VA. Megbízottunk: MOSOLYÓK ISTVÁN Box 113

MORGANTOWN, W. VA. Megbízottunk: CSERNOK MIKLÓS Box 264 Purslove, W. Va.

DOBRA, W. VA. Megbízottunk: VESZPRÉMI GÉZA Box 32 Monaville, W. Va.

THORPE, W. VA. Megbízottunk: RADNÓCZY JÓZSEF Box 256

LYNCH, KY. Megbízottunk: BARTHA GÁBOR Box 784

CAPELS, W. VA. Megbízottunk: BUCKMAN SÁNDOR Box 25

BARRACKVILLE, W. VA. Megbízottunk: BENDZSÁK KÁROLY Box 218

LOGAN, W. VA. Megbízottunk: VESZPRÉMI GÉZA Box 32 Monaville, W. Va.

RIVESVILLE, W. VA. Megbízottunk: MOLNÁR JÓZSEF Box 182

HELEN, W. VA. Megbízottunk: PUSKÁS LAJOS Box 3 Stanford, W. Va.

BOOTH, W. VA. Megbízottunk: SÁRKÓZI IMRÉNÉ Box 84

IDA MAY, W. VA. Megbízottunk: BOROS LAJOS P. O.

WEIRTON, W. VA. Megbízottunk: REHÓ ZSIGMOND Box 215

TRIADDELPHIA, W. VA. Megbízottunk: TARR ANTAL P. O.

CHATTAROY, W. VA. Megbízottunk: KOCSÉK GYÖRGY P. O.

DUNBAR, W. VA. Megbízottunk: GECSEY JÁNOS P. O.

CLARKSBURG, W. VA. Megbízottunk: VAJDA SÁNDOR Box 131 Summit Park

Kerületi szervező: TUSAI B. MIHÁLY 324 Renove St. Pittsburgh, Pa.

VÁLASSZA KI

melyik osztály van legközelebb az ön lakóhelyéhez s lépjen érintkezésbe felvétele felől a kalauzban feltüntetett ügykezelőnkkel, aki szívesen ad felvilágosítást.

The Hungarian Reformed Federation Of America

PEOPLES MARKET

123 Pleasant Street Morgantown, W. Va.

GROCERIES MEATS

Az egyedüli magyar üzlet, ahol mindenféle friss és füstölt húsok és fűszereket jutányosan kaphatók HIRSH TESTVÉREK

KÉT TESTVÉR

(Folytatjuk)

Loomis erre elengedte s mikor Sue kiment az ajtón, a küszöbről nézett utána. Mikor visszafordult, az arca derültebb volt. Az örömmel olyan szenvedélye vett erőt rajta, hogy le és föl járkált a szobában s a közben a jobb öklét a bal tenyerébe csapkodta.

Végre odajött az asztalhoz és az ujjá hegyét rátette. Homályos szememmel föl-néztem rá, még mindig csodálkozva azon az ügyességen, amellyel a leány elhitette vele, hogy a fölündulása miatta van.

— Sajnálak, Rickie, ha csakugyan az a neved — mondta.

— Így is neveznek, meg Kurtának vagy Vörösenk. Jó nekem akármilyen név. Fanyar mosoly jelent meg az arcán. — Hát csakugyan azt hitted, hogy beléd bolondult az a lány, mi? Oh, te szegény ördög!

— Ne felejtse el, hogy te is ezt gondoltad.

Visszajött az asztalhoz és leült velem szemben.

— Na, most beszéljünk rólad.

— Nem akarok beszélni — feleltem.

— Csak annyit mondok neked — mondta nyugodt hangon — hogy majdnem sajnálalak.

Loomis teljes öt percen át nézett rám úgy, hogy még csak nem is pislantott. Aztán azt mondta:

— Az esküdtszék most ítélkezik fölöt- ted. Nemsokára meghalljuk az ítéletet.

Igy mondta. Aztán fölkel és kiment a szobából.

XX. FEJEZET

Az est további részében, az éjszaka folyamán és még másnap reggel is, "az esküdtszék tanácskozott."

Aznapi éjszaka úgy aludtam, hogy még a lábamra is vasat kaptam.

Mire fölébredtem, már fölkel a nap, hajnali aranyos fénye beömlött az ablakon s nagy színfoltot festett a menyezetre.

Emory feje és álla játszott ki a csapóajtó nyílásából, ahol az alsó szobába vezető kötél le volt eresztve: Azt mondta:

— Ébredj, Rickie! Újság van, nagy újság! A Főnök utban van érte!

Erre ki is ugrottam az ágyból s olyan gyorsan haladtam lefelé a létrán, mintha a láncaim pehelyből lettek volna. Mikor leértem, az egész banda fölkel, kivéve a fiatal Dillt, aki elárult.

Loomis szájában cigarettá volt már, ott állott a szoba közepén és egy nagy medve emberrel beszélt, akit eddig nem láttam. Loomis most éppen ezt mondta:

— Hát csak most mondd el nekik még egyszer mindazt, amit nekem mondtál, Nat.

Nat felénk fordult és beszélt:

— Hát annyi az egész; hogy itt, a környéken lovagoltam, hogy jól megnézzek mindent és már vártam a hideg éjszaka

végét, mikor a tó távolabbi partján egy kis fütöt láttam fölfelé gomolyogni a fák közül. Ezért körüllovagoltam a tavat egészen odáig. Nagyon erősnek találtam a mágyatüzet és akkor láttam, hogy az egyik fa is leégett, amely alatt a tüzet gyújtották. A szomszéd fa fehér törzsére meg a következő volt írva:

"Loomis, arról akarok veled beszélni, hogy válaszdíjat fizetek az öcsémért. Ha beleegyezel, hogy békében odamenjek hozzád, akkor beszélő távolságig megközelítem a házat, a fákra át. Ha elfogadod a fegyverszünetet, akkor csinálj egy kis tüzet a házad előtt, mire odamegyek."

Mondhatom, hogy ez az esemény mindenkinél a szeméből kitörölte az álmot. Ami pedig engem illet, az én fejembe világok kezdtek cikázni. Ugyanis azon csodálkoztam, hogy az a szegény megrokkant Főnök hogyan tudta összeszedni az idegeit annyira, hogy vállalhassa a házhoz való közeledés veszélyes kockázatát.

A banda ott rögtön tanácskozást tartott, mintha nem is volna fontos, hogy én hallom-e az ötleteiket.

A legtöbb gonosztevő amellettt volt, hogy meg kell gyújtani a tüzet a ház előtt, aztán őrszemeket kell szétoszorni a fák között, hogy leelőzzék a Főnököt, mikor közeledik.

De Loomis tiltakozott az ötlet ellen.

En az egyik sarokban ültem, ahonnan az ajtón át kiláthattam a ház elé s láttam a tüzből fölemelkedő füstöt.

Közben a többiek megreggeliztek és az első cigarettát is elszívták utána, de még mindig összedugták a fejeiket és tanácskoztak.

A nap már elég magasan járt az égen. Kezdték azt gondolni, hogy a Főnök már nem is fog jönni... mikor egy lágy és mégis erős hang tört elő a fák közül:

— Loomis... Loomis Harry!

A hálóterem hosszanti oldalán három ablak volt, amelyek a fákra néztek. Abban a pillanatban mindegyik ablakon két puská nyult ki és figyelő szemek nézegettek körül. Loomis rendezte el így a dolgot. Ő maga az ajtó mellett állott, de úgy, hogy a fák eltakarták szem elől és most üvöltötte a választ:

— Halló!... Főnök?

— Én vagyok, Loomis és beszélni akarok veled. Gyere ki!

Loomis csak nevetett.

— Olyan bolond mégse vagyok, Főnök! — kiáltott.

— Milyen váltságdíjat kívánsz? — kiáltott vissza a Főnök.

Ugy tűnt föl, mintha a hangja közelebbről hallatszott volna, amint az ember megszokta.

Loomis felett.

— Majd egy embert küldök hozzád, aki beszél veled. Ő majd megmondja. — Felém fordult és azt mondta:

— Allj föl! Te mégy oda és pedig úgy, ahogy vagy. Te mégy oda a fák közé, de el ne felejtse, hogy a puskáinkat al- gyorsan lebukni vagy fedezék mögé bujni, gyorsan lebukni vagy fedezék mögé bujni, már holtan fogsz a földre érni. Megértetted?

— Megértettem.

— Jól van. Ha kimégy, mindjárt megálls a fák közelében, amint "megállj"-t kiáltok. Aztán megmondod a bátyádnak, hogy hacsak ő nem adja meg magát helyetted, még ebéd előtt halott ember lesz belőled. De ha megadja magát, akkor te biztonságban vagy... Eredj és beszélj vele!

Ugy lépkedhettem, mint a macska a nedves földön, mert úgy éreztem, mintha a következő pillanatban máris golyók záporoznának a testembe. Már majdnem a fák széléig értem, mikor Loomis kiáltott: "Megállj!"

Rögtön megálltam.

Most Loomis bömbölte mögöttem:

— Itt van az öcséd, Főnök. Majd ő megmondja, hogy pénzért nem vásárolhatod meg a szabadságát. De ha te adod meg magadat helyette, akkor szabadon engedjük!

Most a Főnök lágy hangját hallottam.

— Rickie, miért tetted ezt? ... Miért tetted?

— Ez csak a második lépés volt az első után, Főnök — feleltem.

— Akkor megyek és elfoglalom a helyedet.

— Főnök! — hápogtam. — Ne beszélj bolondokat! Hiszen izenként fognak megölni.

— Most határoztam el magamat — mondta egy hang. — Igenis... kimegyek innen. Meg foglak menteni, Rickie. Bizzál bennem. Majd... majd mindjárt ott leszek!

XXI. FEJEZET

Senki se tudja még csak elképzelni se, hogy min mentem én keresztül akkor.

— Hallgass rám, Főnök... Ez a Loomis nagyon bele van bolondulva Carr Suebe. A leány meg engem szeret és Loomist visszatartja attól, hogy valamit csináljon velem. Sue nagyon okos és majd csak elbánik Loomissal.

— Az a lány szeret téged, Rickie — mondta a Főnök — és Loomis elég ördög ahhoz, hogy hamarosan rájöjjön erre. Akkor pedig az Isten legyen neked könyörületes!

Most Loomis hangja üvöltött a házból.

— Rickie, gyere vissza! Fordulj meg és egyenesen gyere vissza!

Megfordultam és elindultam vissza a ház felé, olyan apró és lassu lépésekkel, amilyeneket a láncaim megengedtek.

— Főnök, ha nem jössz ki abból a borból és nem éred utól az öcsédet, mire

ő az ajtóhoz ér — üvöltötte Loomis — akkor teleszórjuk ólommal, amint belép a szobába!

Az ajtóhoz mentem és összeszedtem magamat. Nehéz volt benézni a szoba homályába és látni a rám irányított puskákat.

Aztán erős hangot hallottam a fák közül, amelyben alig ismertem rá a Főnök hangjára:

— Megyek, Rickie! ... A tied vagyok, Loomis!

Hátranéztem. A Főnök valóban előjött a fák közül, kezével választva szét az ágakat.

Újjászületett, megint a régi Főnök volt. Ez a két dolog úgy hatott rám, mintha két horogütést kaptam volna az államra. Sötétség borította el az agyamat. Nem szívesen mondom el, de tény az, hogy halálos ájulásban estem be a küszöbön át, fél testtel kifelé.

Az emberek éppen fölszedtek, mikor magamhoz tértem. A nyakam bőrénél fogva emeltek fel, mint valami döglött kutyát. Kis Charlie volt, aki ilyen módon fölemelt és talpraállított.

Kinyitottam a szememet és megláttam valamit, amitől rögtön megjött az eszem... a Főnök volt, amint ott állott, bilincsekkel a kezén és lábán. Fejét csak olyan magasan tartotta, mint azelőtt és arca is színes volt, szeméből dicsfény áradt és rámosolygott a körülötte levő aljas pófákra.

— Egyedül jöttél fel ide? — kérdezte Loomis, a száját tátva rá.

— Egyedül jöttem ide — mondta a Főnök. — Soha többé nem viszek bajba más embereket. De még ha ezer emberem volna is odakint, akkor is azt üzenném nekik Rickievel, hogy oszlojanak szét és menjenek haza, mikor majd ő kilovagol a völgyből. És szeretnék vele más üzeneteket is küldeni néhány barátomnak. Utolsó kívánságokat üzennék. Ha éppen akarod, te is meghallhatod, vagy elolvashatod őket.

— Lehet, hogy meghallom őket — felelte Loomis. — De Rickie nem megy el innen. Itt marad veled.

A Főnök ebben a pillanatban ébredt tudatára, hogy hiába áldozta föl az életét, hogy belépett a csapdába anélkül, hogy ezzel megszabadított volna engem.

— Tehát egyszerűen hazugsággal vásároltál meg... Ez a te módszered, Loomis?

Loomis hátrahúzódott egy kicsit a nyugodt embertől. Még kezén-lábán megbilincselve is volt valami hatalmas a Főnökben, valami lenyűgöző. Loomis Harry másfél lépést tett hátrafelé, mikor rájött, hogy most megszegyenítették az emberei előtt. Aztán előre ment, öklét rázta a bátyám orra alatt és ordított:

— Igen, a fő, hogy megkaptalak. Csel-fogással jutottam hozzád, ügyes csel-fogással. Most a hatalmamban vagy te is, meg

az öcséd is. Az egész mérges fajtátok a kezemen van és így ha meghaltok; senki se emel ránk többé kezét miattatok. És most tehetetlen vagy... azt tehetek veled, amit akarok!

Mikor befejezte a mondkáját, visszakezről arculvágtá a Főnököt, úgy, hogy a bőre is megrepedt s egy kis vér kezdett lassan lefolyni az állára.

— A hatalmadban vagyok, Loomis — mondta a Főnök — és mint leszögezted, valóban azt tehetesz velem, amit akarsz. De kérlek, lásd be, hogy másként áll a dolog az öcsémrel. Ő csak huszonkétéves fiú, Harry. Azonkívül egyébre is kell gondolnod. Egy csomó emberben van itt, akik téged követnek. Nekem is voltak embereim, akik engem követtek. És soha egyikük se árult el, mert minden legényem tudta, hogy amit mondok, az az igazság és hogy megtartom a szavamat, akármibe kerül is. Te pedig most azt mutatod itt az embereidnek, hogy a szavad nem ér egy szalmaszálat se. Ezért soha nem is fognak megbizni benned, miután látták, hogy velem szemben szöszög voltál. Rosz politika, Loomis, ha ilyet csinálasz!

Loomis is észrevette, hogy a bandája összehasonlításokat tesz közte és a fogoly között. Azonban talált egy szerencsés pontot, amelybe a válaszában belekapaszkodhatott.

— Mit mondasz? Hogy az öcséd még gyerek? Ki zuzta össze ezt a Kis Charliet, mint rohadt almat? Ki lötte le Went Sam-myt, a legügyesebb revolverlövőt? Igen, ez a te gyereköcséd csinálta ezeket a dolgokat és te most megpróbálsz, hogy boldognak nézz bennünket? De hát nem ment el az eszünk! Tudjuk már, hogy kicsoda ő és van annyi eszünk, hogy belássuk, hogy ki kell irtanunk mindkettőtöket, különösen csak elkábitottuk a kigyót, de nem öltük meg. Most hatalmunkban vagytok. Még csak azt kell eldöntenünk, hogyan feszítsük meg a keresztet benneteket, hogy az egész világ megtudja belőle, mi vár a Loomis fiuk ellenségeire... Em és Tüske, vigyék fel mind a kettőt a padlásra és úgy vigyázzatok rájuk, mint a szemetek világára.

XXII. FEJEZET

Tulajdonképpen nem is mászás volt az, mikor a létrán fölfelé haladtunk a padlás szobába. Inkább utazás volt a halál torkába.

Emory és Tüske székeket hoztak föl maguknak. Olykor fölkeltek és egy-két lépésnyit járkáltak a nyirkos padlón. Valahányszor ezt tették, valaki mindig fölkiáltott letről és káromkodott, hogy miért vernek olyan nagy port. Egyszer Tüske odament a csapóajtóhoz és esküdözött, hogy legjobb volna mielőbb megölni bennünket, hiszen nem fontos, hogyan csinálják.

(Folytatjuk)

AZ OSTOR MOST VISSZA CSAP

A múlt év során, amikor még jól ment a munka és az új automobiloikat úgy kapkodták, mintha frissen sült fánkok lennének, a CIO által drága költséggel alakított United Automobile Workers, az automobil munkások egyetemes szakszervezete rendkívül heves módon esett neki annak, hogy a lehető legmesszebbmenő előnyöket biztosítsa tagjai részére.

Nagy volt a lelkesedés, egyre többen kezdtek bizni az auto munkások szakszervezetében és egyedül a Ford-gyár volt az, ahol a unio egyelőre még nem tudta lábát megvetni.

Ennek az arany kornak látszó fellendülés idején azonban már látni és hallani lehetett olyan higgadt gondolkozású embereket, munkásokat, akik azt jóslgatták, hogy a tulzába hajtott igények miatt a gyárakkal való egység nem lehet tartós.

A rendelkezések elhalmozott gyárak engedtek minden követelésnek, mert az üzemet minden áron fent akarták tartani. Mint legutóbb a General Motors új elnöke, William Knudson mondta:

— Nekünk nagy érdekünk az, hogy gyáraink dolgozzanak, mert hasznat csak így tudunk elérni.

Október végén és még inkább november során azonban a tüke finom szimata megérezte azt, hogy változás jön és meg fog csökkenni a munka.

A General Motors éppen ekkor kezdte a unioval a bérszerződés megújítására vonatkozó tárgyalásokat és valahogy feltűnő lett az, hogy ezek a tárgyalások sehogyse akarnak előre haladni.

Ugy lehetett érezni, hogy a legkifőnbözőbb ürügyek alatt huzzák, halasztják a dolgokat, még lényegtelen pontok felett is hetekig vitatkoznak és közben abba hagy- nak minden megbeszélést, hiszen jön a karácsonyi ünnep és így tovább.

E huzavona ideje alatt egyre rosszabb és rosszabb lett az üzemet menete, ezrével, tízezrével tették le a munkásokat és mikor végre odáig jutottak, hogy csak lézengenek a dolgozó kezek a gyárban, alig van pár ember munkában, akkor az automobil gyárak hangja egyszerre megválto-

zott. Béremelések helyett bérlevágásokat követeltek az- zal, hogy csak így tudnak versenyképesek maradni. Más szóval az ostor, amely addig a gyárakra járt, hirtelen hátra felé kezdett csapkodni, a unio irányába.

Közben baj lett a unio ke- belében is. A munkából le- tett tagok nem tudtak tag- díjakat fizetni és úgy érezték, hogy meg lettek csálva. Ezt elég nyíltan mondogatják is. Azok az elemek ugyanis, akik soha szervezve nem voltak azelőtt, úgy fogták fel a uniot hogy az voltaképpen egy ál- landó munkát biztosító intéz- mény vagy ha nem is az, rossz időkben anyagi segítségét nyújt majd azon tagjainak, akik munkanélküliek.

És mikor reáébredtek, hogy a dolog másként áll, akkor egész nyíltan fordultak a unio ellen, amelynek fényko- rában mintegy 300,000 tagja volt, míg most alig van öt- venezer fizető tagja.

Olyan nyilvánvaló lett ez a fordulat, hogy nemcsak a ki- tűnő kémekkel rendelkező gyárak, hanem maga a nagy közönség is tudomást nyert felőle. És sejteni kezdtek, hogy előbb-utóbb jön majd valami meglepetés.

Ez a meglepetés most ér- kezett el.

A General Motors Corpora- tion értesítette az auto ipari uniót, hogy az április hó 12- én lejáró pótszerződést, amely általános bérszerződés ki- egészítő része, nem fogja meg- újítani.

A tárgyalásokat tehát most már csak az általános bérszer- ződés ügyében lehet tovább folytatni, de szó se lehet töb- bé azokról a rendkívüli elő- nyökről, amelyeket a pótló- lagos szerződés biztosított a unio részére.

Az óriási gyári vállalat egyébként arról is értesítette a unio vezetőségét, hogy sem- mi olyan változást nem csinál a bérszerződésben, ami új dolgokat hozna abba. Meg kell maradni a régi szerződés- ben lefektetett elvek mellett és nem szabad új dolgokat követelni.

Az auto munkások unioja most rendkívül kényelmetlen helyzetben van. Sztrájkra nem is gondolhat, hiszen ugy- látszik, hogy a gyárak éppen ezt akarnák. Most a tüke könnyen kibírja a sztrájkot, mert nincs szükség új autók- ra és ennek tudatában for- ditott a taktikán.

**Hirdessen
lapunkban**

GEIGER BÍRÓ BAJBAN VAN

A szövetségi igazságügymi- niszter Wisconsin államban a szövetségi bíróság előtt vádat emelt a Ford, Chrysler és a General Motors gyárak ellen, hogy saját pénzügyi kompá- nijaik útján erősen megzsa- rolták a közönséget.

A vád Ferdinand A. Geiger szövetségi bíró elé került, aki arra utasította az esküdtszé- ket, hogy minden részletes tárgyalás nélkül ejtse el a vá- dat a gyárak ellen, mert a bíró nézete szerint a vádnak nincs igaza.

Akármilyen rettegett hatal- ma van a bírónak, ehhez nem volt jussa. Az esküdtszék nem térhetett ki a bíró uta- stása elől, el kellett ejtse a vádat, de az igazságügy mi- niszter annyira rossz néven vette ezt a bírói erőszakot, hogy a szövetségi törvényho- zástól Geiger bíró vád alá he- lyezését és a bírói székből va- ló elmozdítását kéri.

Jogi csempürágásba próbál- ják most fojtani az ügyet azok akik Geiger szövetségi bíró jó emberei, de kétségtelen, hogy végeredményben a vádat mé- gis tárgyalni fogja a szövét- ségi törvényhozás.

Nagy hiba lenne az, ha egy ki nem hallgatott embert, akinek a védekezésre még nem volt alkalm, előre eltélnének de ahhoz jussa van a közvé- leménynek, hogy gyanakodva nézzen Geiger szövetségi bíró felé, aki tényleg autokratikus módra próbált egy kényes ügyet elintézni.

Nem vádolja senki Geiger bírót azzal, hogy anyagi elő- nyökből fogta volna pártját a nagy automobil gyáraknak, de kétségtelen, hogy ilyen ké- nyes kérdésben sokkal pártat- lanabban kellett eljárni és a pártatlanság hiánya egymaga- ban is elegendő arra, hogy ál- lásától elmozdítsák.

John L. Lewis, a CIO elnöke azt mondta, hogy a kommu- nista államban is lehet találni boldog és meglegedett embe- reket. De még több embert le- het találni a kőfal és a puska- csó között.

A United Automobile Work- ers irodái alkalmazottai sztrájk- ba léptek. Ezt azonban nem hívják a maga nevéen sztrájk- nak, hanem azt mondják róla: nézeteltérésekből eredő ellen- tét.

Újév napján sok jó foga- dalmat tettünk, amelyeket most szépen félrerakunk, be- hintünk moly porral és a jövő újévkor majd ismét elővesz- szük azokat.

**AMERIKÁS MAGYAROK
SZÁLLODAJA
BUDAPESTEN**

METROPOLE

VII. Rákóczi ut 58
a város szívében
Telefon 1-389-50
Sürgőnyinc: Metropol.

150 modern szoba — Patinásbűt
kiváló konyha. — Nagy kávéház.
Ettérmeiben esténként a legjobb
magyar cigányzene. — A Télikert-
ben jazz band és tánc.

**MÉRSEKELT SZOBA-
ÉS PENZIÓÁRAK**

Ha használnak, szálljon a
METROPOLE-ba

E lap magyarországi szerkesztője
FAY FISHER ANDOR
Állandóan szállodánkban lakik.
Keresse fel, ha Budapestre jön.

A vértől vörös és akasztófás chicagói Haymarket busan hangzó históriája

Elmondja: Gondos Sándor

(Folytatás)

Az új országos szervezet erősen radikális hurokat pengett. Hangsúlyozta, hogy a föld hátán csak egyetlen társadalmi osztálynak van létjogosultsága, a proletároknak és jelezte, hogy ha erőre és hatalomra jut, akkor "a francia forradalom népszerű eszközével" fog kiirtani mindenkit, aki nem proletár.

A francia forradalom népszerű eszköze tudvalevőleg a nyaktűlő, a géphőhő volt, de annak se sikerült az, hogy a földön egyetlen társadalmi osztályt tudjon alkotni. Pedig három év alatt negyvenezer fejet ütött le.

A nyolcvanas évek elején egyre erősebb hurokat pengett az akkor még magát szocialistának valló radikális párt. Így fővezére, August Spies, mert akkor még a németek álltak a radikális mozgalmak élén, 1883-ban Pittsburgh városában a következő határozatot mondhatta ki:

— Elítéljük a békés egyeztető tárgyalásokat a tőke és a munka között. A munkásoknak sohase szabad ilyesmibe belemenni. A proletáriátus csak az erőszak fegyverével győzhet.

Akkor, a nyolcvanas években még nem voltak a radikálisok olyan óvatossak szavaik megválogatása körül, mint most. Ma már tudják, hogy terveik megismerése elidegenítené tőlük az amerikai munkásságot és annak körében csak úgy tudnak boldogulni, ha a kommunizmus igazi arcát a munkások nem ismerik. De 1885-ben a Chicagóban megjelenő szocialista hetilap, az Alarm még megírta nyíltan:

— Azt kérdezik tőlünk, az Internationale vezetőségétől, hogy miért nem támogatjuk azt a mozgalmat, amely nyolc órai munkaidőt követel? Erre azt feleljük, hogy azért nem, mert mi semmiféle békés egyességet nem kötünk a tőkével. Vagy igaz az az állítás, hogy a kapitalistáknak

nincs joguk az élethez vagy nem igaz. Ha igaz, akkor nem egyezkedünk a tőkéssekkel és nem ismerjük el azt, hogy a tőkésnek joga lenne a munkást bár csupán nyolc órán keresztül is dolgoztatni.

Jellemző dolog, hogy abban az időben a legszélsőségesebb elemek a vasutasok voltak. Később azonban a vasutasok szervezkedtek a legerősebben és ma már úgy áll a helyzet, hogy a radikálisok éppen a vasutasokban látják legnagyobb ellenségeiket, mert azok szóba sem állanak velük.

A hangneme, amely apránként a Haymarketet vérfürdőbe borította, jellemzők a The Alarm cikkei. Az egyik például ezt mondja:

Egy dinamit bombával felgyervezett ember felér egy egész ezred katonasággal, ha a dinamitot a kellő időben és helyen használja. A mi véleményünk az, hogy a hamarosan elkövetkező forradalom során a fegyverek és géppuskák nagyon másodrendű szerepet játszanak majd a dinamittal szemben.

Pár héttel később azt mondja a munkásoknak a lap:

— Ne támadjunk tulságosan korán. Kerüljük el ezzel a szükségletlen vérontást és azt a visszahatást, amit esetleges vereségünk keltene. Mi ugyan nem az egyes emberek, hanem a rendszer ellen harcolunk, de fel kell készülnünk arra, hogy embereket is le kell gyilkolnunk, ha azok védekezni próbálnak velünk szemben. A gazdagok rosszabbak, mint a szegény burzsoák és ebből tudhatjuk, hogy hova kell osztanunk a legvéresebb csapásokat.

És ennek betetőzésül írja ugyancsak az Alarm:

— Dinamit! Milyen egyszerű szer. Dobj be belőle egy darabot a gazdagok közé és lásd a lelkesítő eredményt.

Igy készítették elő az 1886-ik év eseményeit a Halstead környékén, amíg végre 1886 februárjában elérkezettnek látták az időt arra, hogy a nagy erőpróbát megkezdjék. A McCormick mezőgazdasági gépgyár munkásai azt követelték, hogy a gyár csakis szervezett munkásokat alkalmazzon. Amikor ez kezdetben teljesen az unió harca volt, csakhamar beleavatkoztak abba a radikálisok ugyanolyan módon, mint manapság is teszik azt. Kérletlenül, hivatalosan jelentek meg és a jóhiszemű vezetőket hangos lármájukkal félreszorítva,

forradalmi jellegű nyílt harcra uszítottak. Arra izgatták a munkásokat, hogy fegyvereket és dinamitot használjanak a gyár ellen és mikor a felzúgott tömeg rombolni kezdett, megjelentek a rendőrök a gyár körül. Dinamit ugyan nem volt kéznél, de kőzapor és fegyvergolyók fogadták a rendőröket, akik miután több rendőrt megsebesült, sortűzet adtak, de annak következtében halottak nem voltak, csak sebesültek. A rendőrök a tüntető tömeget egészen bekerítették úgy, hogy közülük mindössze egy maroknyi ember tudott elmenekülni, akik a tömeg hátamögött voltak. A kihallgatások során kiderült, hogy ezek a szerencsésen elmenekültek a voltaképpen radikális vezérek nem tudtak megnyugodni abban, hogy a McCormick gyárnál vereséget szenvedtek. A radikálisok vezére, August Spies nyomban röpiratokat nyomtatott, amelyek tizenhét különböző nyelven biztatták a chicagói munkásokat:

— Álljunk bosszút! Fegyverre munkások. Irtsátok ki az emberi formába öltözött vadállatokat, akik uralkodnak felettetek. Irtsátok ki valamennyit irtalom nélkül. Másnap, 1886 május 4-én hasonló hangu röpiratokat hívtak fel a munkásokat arra, hogy bosszúálló tömeggyűlésre üljenek össze a Haymarketen. Ez is fennhangon hangosították a záró sorokban:

— Fegyverkeztek fel munkások és vonuljatok fel a gyűlésre félelmetes erővel. A fővezér August Spies volt és alvezérei Fischer, Engel, Parsons (igazi nevén Prager), továbbá Schwab és Fielden. Amint a neveik is mutatják, mind német vérből származó bevándorlók voltak a vezérek, amint hogy a tábor is tisztára bevándorlókból állott.

A chicagói rendőrség természetesen tudomást nyert arról, hogy a Haymarketen mire készülnek a radikálisok. Tudták azt is, hogy a jelszó "Ruhe" lesz, ami német szó és békét, nyugalmat jelent. Készenlétnek látszott azonban, hogy a haymarketi gyűlés nem a béke és nyugalom jegyében fog lefolyni, hanem erőszakra készül és ezért a rendőrség alaposan felkészült arra, hogy minden kihágásnak és tulkapásnak elejét vegye.

A kíváncsiság körülbelül kétezer főtől tömeget hozott össze a Haymarketen, ahol szónoki emelvényt állítottak fel. Szónok szónok után ment fel arra az emelvényre, míg végül a fővezére, August Spies került a sor. Angol nyelvtől kezdve se volt. Maga Spies is német nyelven szólalt meg, de a rendőrtisztviselők megértették szavait és jeladásukra a rendőrök minden irányból elcsüsztek és körülvették a tömeget. Két detektív ment a szónoki emelvényre és leparancsolták onnan a vezéreket azzal, hogy a rendőrség betiltotta a gyűlést folytatását. Miközben Spies és társai leszálltak az emelvényről, egy gömbölyű, fekete tárgy repült el a tömeg felett, egyenesen a rendőrség soraiba esett és irtózatossággal dördüléssel robbant szét. Ebben a pillanatban a tömegből is megszólaltak az elrejtett fegyverek a rendőrök felé, mire a megtámadott rendőrök vezényszóra se vártak, előreléptek a tömeg felé és lövöldözni kezdtek a tömegre.

Jellemző, hogy abban a pillanatban, amikor a bomba és a fegyverek megdörrentek,

ANGLIA TERVE NEM SIKERÜLT

Az a veszély, hogy a Panay ágyunaszád elsüllyesztése miatt háborúba keveredünk Japánnal, szerencsésen elmulott és lassanként kiszivárognak azok az érdekes titkok, amelyek az események hátamögött voltak. Megtudjuk apránként, hogy Anglia kezdetben nagyon szeretett volna, ha mi háborút indítunk Japán ellen, a maga részéről ösztökélte is pár napig minden módon, de aztán nagyot koppant és elhallgatott, sőt minden lehető megtett, hogy a háborús veszedelmet elhárítsa.

A kiszivárgó hírek szerint Hull külügyminiszter Shanghai bombázása idején rendkívül fontos megbeszéléseket folytatott az angol nagykövettel a kínai kormánytal. Hull nézete ugyanis az volt (amit a későbbi események igazolnak látszanak), hogy Shanghai elfoglalása nem átmeneti intézkedés, hanem csak előkészítés annak, hogy Japán egészen birtokába vegye a kínai birodalmat.

Ilyen elgondolás mellett Hull külügyminiszter nézete az volt, hogy az Egyesült Államoknak Japánnal szemben nem egy-két hónapra szóló politikát kell folytatni, hanem olyat, amely évtizedekre szól, mert ha Japánnak sikerül az olcsó kínai munkaerőt hatalmába keríteni, akkor a világ

Spies és társai egy mellékutca szaladtak a vérontás színhelyéről és elmenekültek. Készenlét, hogy a tömegnek számtalan halottja és sebesültje volt, mert a csata után nyolc rendőrt találtak halva és hatvanfolyó rendőrt megsebesülve, köztük többet olyat, akik egész életükre nyomorékok maradtak.

Abban az időben, 1886-ban a hatóságok még nem voltak olyan türelmesek a vörösekkel és radikálsokkal szemben, mint manapság. A tömeg vezetőit azonnal kiküldték, letartóztatták, megtalálták azokat is, akik a bombát készítették és elfojtották a további megmozdulásokat.

Még tárgyalásra se került a sor, már a vizsgálát során megállapítást nyert az a tény, hogy a tömegben többnyire rövid idő előtt érkezett bevándorlók voltak, akik az amerikai helyzetet egyáltalán nem ismerték és a vérontásért voltaképpen nem is voltak felelősek. Ezeknek javarészt nyomban az első rendőri kihallgatás után elbocsátották és soha többé nem zavarták őket.

A vezérek ellen azonban megtartották a tárgyalást. A bomba készítője egy Lingg nevű német ember volt, aki mindössze három hónapja volt még csak Amerikában, de beismerte, hogy olthatatlan gyűlölettel viseltetik minden kormányzó hatóság iránt és beismerte, hogy Amerikába érkezte őta száz és száz bombát készített. Lingg sohase került a bíróság elé, mert amíg a rendőrök lakását és pincéjét kutatták ki, szájába kapott egy rövid kanócu bombát, annak zsinórját szívarjával meggyújtotta és a szétrobbanó bomba ezer darabra szakította szét a fejét.

A fővádlottak Spies, Engel, Fischer és Parsons voltak, akik mikor megéreztek, hogy bajba kerültek, nagyot fordítottak a taktikájukon. Ugyanazok az emberek, akik állandóan azt hirdették, hogy a szövetségi kormányzatot el kell törölni bombák segítségével a föld színéről, a vádlottak padján a szövetségi kormány beavatkozását követelték a gondolat és sajtószabadság nevében saját védelmükre.

Az ítélet kötél általi halálra szült és ezt 1887 novemberében végre is hajtották a négy fővezéren.

legnagyobb ipari hatalmassággá lesz.

Ugyanez volt Roosevelt elnök nézete is és ez vezetett arra, hogy az amerikai tengeri hadi erő növelését ajánlja az elnök. Közben természetesen arra is gondolt, hogy idővel Dél Amerikában is lehetnek nehézségek, mert a nagyarányú olasz és német bevándorlás válságot fog ott felidézni, amint azt a braziliai fordulat és diktatúra mutatja.

Az angolokkal folytatott megbeszélések alapján a két ország haditengerészete egy tervet dolgozott ki, amelynek alapján el lehetett volna járni a japánokkal szemben. Az angol kormány arra mutatott rá, hogy Japán egy csomó szigeten áll, amelyeknek nincs eleendő nyers terméke. A háborúhoz főleg vas, réz, gyapot és petroléum kell és ezeket Japán csak a külföldről vásárolhatja.

Japánt tehát a nyersanyagok kérésztől lehet megszorítani.

Nem lehetett ilyen eljárást követni Olaszországgal szemben, mikor az etiopiai rablójáratot folytatta, mert az olaszokat minden szükséges nyersanyaggal el tudták látni barátságos szomszédaik: a svájciak, a magyarok és az osztrákok és később Szerbia is. De Japán szomszédja a vele rossz viszonyban levő Oroszország és Kína, amellyel harcol, amely tehát nyers anyagokkal nem látja el.

A terv tehát az volt, hogy angol segítséggel mi zárjuk el Japánt, főleg ha ehhez az oroszok is hozzájárulnak. Az angolok úgy tervezték, hogy a blokádot Singapore város kikötőjétől kezdve rendezzék Japán ellen, amely aránylag elég közel van ahhoz, hogy el le-

hessen onnan zárni a japánokat a kereskedelmi forgalomtól.

Az angol terv ugyanaz volt, amit a világháború idején a németekkel szemben követett. Kikarták éheztetni Japánt és megadásra bírni.

Hihetőnek látszott, hogy ezt a tervet meg lehet valósítani, de az utolsó pillanatban az angolok nagyot koppantak és elhallgattak. Nem lett volna kifogásuk az ellen, hogy az Egyesült Államok menjen harcba Japánnal, de angol szövetséget ehhez többé nem ajánlottak. Októberben ugyanis úgy látszott, hogy a tengeraltti harcok megsebesülnek a spanyol tengerpart mentén és a Földközi tengeren, de közben Musolini meggondolta a dolgot és újra csak azt fujta, hogy a Földközi tengeren az olaszoknak előjogaik vannak.

Az angolokra nézve tehát szükségessé váltott az, hogy hadihajóikat az európai vizeken tartsák és ezért a közös akciót Japán ellen lefújták. Ekkor ébredt Hull külügyminiszter arra, hogy az angolokkal való szövetség nagyon jó addig, amíg arra az angolokkal van szükség, de értéketlen abban a pillanatban, amikor abból nekünk volna előnyünk.

És mivel közben a legsze-

ben és legjózanabban lehetett rendezni az elsüllyesztett hadihajó ügyét, a béke helyreállt és a kérdés most csak az, hogy tanult-e az esetből a mi külügyi kormányunk, hogy többé ne tárgyalgasson Angliával a magunk dolgai felől.

RÖVID HIREK

Maryland állam Greenbelt községe tudvalevőleg a szövetségi kormány által jett teremte, hogy olcsó lakást adjon az embereknek. A lakók most feliratban kértek engedélyt arra, hogy kutyát tarthassanak. Ilyen megszorítások mellett nem lehet valami nagy szabadság a szövetségi telepen.

A külföldön levő háborúk miatt az átlagos amerikai ember kevesebbet foglalkozik a saját bajaival.

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

A Federal Reserve System és a Federal Deposit Insurance Corporation tagja. West Virginia állam egyedüli bankja, mely tökéletes Külföldi Osztályt tart fenn.

PÉNZKÜLDES dollárban, vagy bármely más pénznemben a legmegtérültebb árfolyamon. HAJÓJEGYEK minden vonalra. KÖZJEGYZŐI ÜGYEK szakszerű intézése.

CSANADY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

MINDENFÉLE—

NYOMTATVÁNYT

OLCSÓN - IZLÉSESEN

PONTOSAN

KÉSZIT és SZÁLLIT

AZ ORSZÁG
BÁRMELY RÉSZÉBE

L A P U N K NYOMDÁJA

LEVÉLPAPÍR

BORITÉK

NÉVJEGY

PLAKÁT

MULATSÁGI
MEGHÍVÓ

BELÉPTI JEGY

ALAPSZABÁLY

VAGY B Á R M I L Y E N

Ü Z L E T I NYOMTAT-

VÁNYRA VAN SZÜK-

SÉGE, FORDULJON

HOZZÁNK A LEGTEL-

JESEBB BIZALOMMAL

ARAJANLATOT SZI-

VESEN ADUNK

PAN-AMERICAN TRUST COMPANY
HARBOR STATE BRANCH
Alapította: KISS EMIL
FOURTH AVE. AT 9th ST., NEW YORK
Több mint 30 éve szolgáljuk az amerikai magyarságot
PÉNZKÜLDES BÁRHOVA
A LEGOLCSÓBB ÁRAKON
HAJÓJEGYEK - BETÉTEK
KÖZJEGYZŐI ÜGYEK
Forduljon hozzánk bizalommal
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Bárhová visz szerencsét, Ezt a Hazát szeressétek

1938-ban

VILÁGRA SZÓLÓ ÜNNEPSÉGEK SZINHELYE LESZ BUDAPEST

BREMEN EUROMAGYAR COLUMBUS HANSA HAMBURG NEW YORK DEUTSCHLAND

EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS

szent istván ÜNNEPSÉGEK

MAGYAROK VILÁKGONGRESSZUSA

Rendszerezett indulások New Yorkból közzelviteli gyorsjáraton

Csatlakozzon az amerikai magyarság nagy társasutazásaihoz. — Amerikai polgároknak nem kell magyar vízum. — Segítségére leszünk európai rokonainak a bevándorlási vagy látogatási vízum beszerzésénél. — Mindenféle információt készséggel nyújt bármely helyi hajóügynökség

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD
1206 Washington Blvd., Detroit, Mich.

AMERIKAI HANGOK AZ EGYSÉGFONT HAZUG VOLTA FELŐL

Az amerikai-magyarországi nyomó része minden valószínűség szerint azt hiszi, hogy az "egységfront" nevű szélhámosossággal csak minket, magyarokat próbálnak boldogítani és bolondítani azzal a jelszóval, hogy csak csalogatni kell és lépere száll a madár.

Erősen téved az, aki ilyesmit hisz. És nem ismeri a helyzetet. A mi saját külön magyar vöröseink, akik egy idő óta olyan nagy hangon egységfrontoznak, nem a maguk notáiért fújnak. A mi magyar vöröseink nem tartoznak az igazi, a hangadó cigánybandába. Nekik csak amolyan malaclopó, vályogvető, szél-összefujta külön bandájuk van, amely a kávéház ajtaja előtt ténfereg, lesi a kiszűrődő hangokat, az új notát és azután elsiel, hogy azt valami módon utánozni próbálja rekedten nyikorgó hangszereivel.

A mi vöröseink a Daily Worker című angol nyelvű bolsevik napilap hasábjain élésködnének. Este még nem tudják, hogy reggel mi lesz a politikájuk? Megvárják a Daily Worker című lap legfrissebb sülétét számát és abból olvassák, hogy le kell venni saját lapjukról is a sarlót és a kalapácsot, be kell huzni a farkukat és egységfrontot kell csinálni. Ha pedig másnap azt olvassák, hogy vissza a lap élére a sarlóval és a kalapáccsal, akkor rossz kártyát húztak és fuccs az egységfrontnak.

Aki mélyebben akar nézni a dolgokba, annak azt kell kutatnia, hogy mit csinálnak az igazi vörösek és abból már tudja, hogy mit fognak majd csinálni a malaclopó banda tagjai a magyar mezőkön.

Az egységfront megalkotására szóló parancs Moszkvából jött és mi, magyarok, annak csak halvány és ügyetlen másolatát lájtuk, amint a magunk körében próbálkozik. És ha nem lesz sikere, annak nemcsak az az oka, hogy a józan magyar elem nyomban átlátott a szítán, hanem az inkább, hogy az amerikai élet utasította azt merően vizsgálja. Mert nem látott benne semmi jót, semmi őszintét, semmi igazat.

Amerikai részről mostanság Ernest Boyd mutatott rá arra, hogy voltaképpen mi rejlik az egységfront mögött és tanulmánya értékkel bír az amerikai magyarságra is.

A MARXI BIBLIA

— Karl Marx mondotta, hogy legyen a földön gyűlölet és lón gyűlölet. És Marx látta a gyűlöletet és tudta, hogy erős az és jó.

Boyd szerint ha megírnák a kommunizmus bibliáját, ezek lennének a bevezető szavai.

A mostani időkben, amikor egyre nyilvánvalóbb, hogy a társadalmi rend ellenségei, akár Stalin, akár Hitler, akár Mussolini zászlaja alatt tömörülnek, tudatosan törekednek arra, hogy a demokratikus rendet teljesen tönkretessék, jó, ha tudjuk, hogy hányadán állunk velük. Jó, ha tudjuk, hogy nem ellenséges bírálók, hanem saját szavak és beismerésük szerint törekednek a kommuniztálásra, hogy a gyűlölet uralmát

teremtsek meg a földön a felebaráti szeretettel szemben. Heywood Brown volt az, aki ennek igazolására legelősebben szölte el magát, amikor felkiáltott:

— Kezdek beleunni abba, hogy olyan sokat követelik tőlünk a "fair play" elvnek megtartását.

Ez igazolja azt, hogy a fanatikus kommuniztálók nem hajlandók arra, hogy becsületes bánásmódot adjanak a társadalomnak, hogy jelszavuk a türelmetlenség és hogy senki se gyűlöli jobban a saját, a beszéd és a gondolat szabadságát, mint éppen a kommuniztálást.

Legvilágosabban derül ki ez akkor, amikor az amerikai, az angolul beszélő elemek egységfrontjának megalkotására vonatkozó kísérleteket nézzük.

Már a legelső gyűlésen kiderült, hogy minden felszólalás kellemetlen, ami nem követi merően a bolshevik elgondolásokat és két nappal később kiderült az is, hogy aki az egységfront kebelén belüli nem akart úgy gondolkodni, mint a front kommunista vezetői parancsolták, azt a legdurvább, legsértőbb hangon nyomban fascistának vagy árulónak bélyegezték.

Ez a harci módor azonban korántsem új. Megállapította azt már nagyon sok év előtt maga Karl Marx, aki 1849 május 19-én a német "Neue Rheinische Zeitung" hasábjain ezeket írta:

— Mi irgalmatlanok vagyunk és nem kérünk semmi kíméletet a burzsoá elemektől. Mikor elrögzül a mi óránk, a forradalmi terrorizmus nem lesz cukorral édesítve...

Egy évvel később Marx újból megszólalt. Szabadságharc jellegű forradalom volt, ugyanis ekkor Németországban, nemcsak Magyarországon és Marx ennek győzelmében bizva 1849-ben ezeket írta:

— A forradalmi láznak nem szabad elmúlnia abban a pillanatban, amint győzelem jutott a forradalom. Éppen ellenkezőleg, ezt a lázat ki kell nyújtani, meg kell hosszabbítani addig, amíg csak lehetséges. Nem szabad abbahagyni az úgynevezett tulkapásokat, a gyűlölt emberek és intézmények kipusztítását folytatni kell, mert azoknak még az emlékét se szabad megtérni a proletár uralom idején.

MARX TANITVÁNYAI

A gyűlöletet hirdető Marxnak tanítványai közül való az oroszok közül Tovarich Bukharin és Lenin, akik fokozott gyűlöletet hirdettek mindenki ellen, aki nem jár velük egy uton. Lenin meghalt, de Bukharin él ma is és az orosz "Pravda" napilap hasábjain vallja:

— A mi győzelmünk csak akkor lesz teljes, mikor a kapitalizmust az egész emberiség gyűlölni fogja és ezt a gyűlöletet irtó módon gyakorolják. Mivel a keresztényi felebaráti szeretet arra tanít bennünket, hogy még ellenségeinket is szeressük, a kommunizmusnak nincs nagyobb ellensége a kereszténységénél.

Nincs okunk annak tagadására, hogy ezt a szellemet megtaláljuk a fascista pártban is. A páduai egyetem tanára, Bodrero például ezeket mondja tanítványainak:

— Csak egyetlen erény van, amely a ti ifjúságotokhoz méltó és ez az erény, a gyűlölet másokkal szemben.

Es ennek kapcsán írta a Gioventu Fascista nevű lap

hasábjain Scorza, Mussolini barátja a következőket:

— Igen, gyűlölünk kell ellenfeleinket és csakis barátainkat szabad szeretnünk. Aki nem gyűlöli, hanem ami még rosszabb, szereti az ellenségeit, az a legnagyobb foku gyávaságot mutatja és államunk megrontója.

TÜRELMETLEN GYŰLÖLET

A kommunista gyűlölet legjellemzőbb vonása a türelmetlenség. Ennek jelszava így hangzik:

— Csikarjunk ki mindent magunknak és ne adjunk semmit másoknak.

Ezért nincs semmiféle szabadság Oroszországban a mai uralom alatt. Ezért történt meg az, hogy míg Oroszország minden más államtól az emberi jogok feltételén ejámsérését követeli, addig maga ezt az elvet lábbal tiporja.

Lehet, hogy Trotzky csakugyan áruló volt és szembe szállt Stalin politikájával. De mikor elbukott, Norvégiában menekült és akkor Stalin volt az, aki tiltakozást tiltakozás után küldött a norvég kormánynak, hogy ne adjon menhelyet Trotzkynek.

Ugyanígy üldözte őt Stalin Mexikóban is, mert az orosz megváltók felfogása az, hogy akire rá akarják tenni a kezüket, annak senki ne adjon a földön menhelyt.

Es ezt az elvet akkor se adják fel, amikor egységfrontról beszélnek. Ennek az egységfrontnak igazi értékét egyébként legjobban Spanyolországban mutatták meg. Mikor a spanyol háború kitört, akkor Moszkva millió számba készítette a repülőgépeket és saját repülőgépeivel küldte azokat spanyol földre az egységfront érdekében.

Spanyolországban a háború kezdetén különböző szélsőséges csoportok voltak, köztük jobboldali kommuniztálók, szélsőséges radikálisok, de főleg anarchisták. Ezeket hívogatta Stalin egységfrontba az általa ellenőrzött madridi kormány vezetése alatt azzal, hogy a közös ellenséggel csak egységfront küzdhet meg.

Es mikor ezek az emberek hallgattak a csalogató szóra, bevonultak az egységfrontba, akkor soraiat nyomban megtizedelte a madridi bolshevik kormány azzal, hogy soraiatban nem tölthet más, csak igazi kommuniztálót.

A puszkagolyó tanította meg a spanyol népet arra, hogy bolshevik uralom alatt csak bolshevik módra lehet gondolkodni.

NEM KELL AZ ÚJ FRONT

Az első pillanatban úgy láttam a szabadelvűben gondolkozó amerikai művelt osztály, hogy az egységfront tényleg tiszta szándékkal közeledik és nem akar egyebet, csak a fascizmus és nácizmus ellen küzdeni.

Nem kellett hozzá azonban három nap, hogy a valóságra felébredjenek. Már a második napon látták, hogy az igazi elgondolás az egységfront mögött semmi más, mint újabb kísérlet arra, hogy a kommunizmus uralmát belopják Amerikába.

Es megis mondták nyomosan, hogy aki más uton akar haladni, annak nincs helye az egységfrontban, "mert a miénk" és annak vezetésébe más bele nem szólhat, mert nem tölrik meg a frontban.

Igy fest az igazi egységfront. Nem kell az amerikai társadalomnak és nem kell — szerencsére — a magyaroknak sem.

Sohase próbálkoztunk azzal hogy próféták legyünk, de most megjósoltuk, hogy mához egy esztendőre hire-nyoma se lesz amerikai vagy magyar egységfrontnak. Más szélhámosokkal találunk ki addig a könnyen megtévesztendő emberek bedűtésére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

TIDÓ JÁNOSNÉ. — Remélem ebben az évben jobban lesz és a helyzet is jobb lesz. Örömmel venném, ha a fia utatársam lenne az óházába, ha azonban nem lehetne, készséggel eleget teszek kívánságának, mert nem esik ki nagyon az utamból. Szíves üdvözlöt.

MRS. NÉMETH. — A Social Security alappól természetesen bizonyos — sajnos, csekély — végkielégítés jár Önnek. A társaság iródiája el fogja az ügyet intézni.

HEGEDÜS BERTALAN. — Szíves bocsánat a tévedésért. Elintéztük.

MOLNÁR ANDRÁS. — Kijavítottuk. Szíves elnézés.

MAGYAR JÓZSEF. — Köszönet testvér, elküldtük.

LÁZÁR LÁSZLÓ. — Köszönet és szíves üdvözlöt. Utasításait követtük és utasítás szerint könyveltük.

TALDÓ JÁNOS. — Köszönet és szíves üdvözlöt.

PELL FERENC. — Hálás köszönet.

KOVÁCH LAJOS. — Köszönet testvér, elmentek.

VERBA ANDRÁS. — Köszönet testvér.

GEORGE, SAN FRANCISCO. — Thanks, Son and regards.

Will call on you next year.

HEGEDÜSEK. — Jövő héten jön. Szíves üdvözlöt.

NYUGTÁZÁSOK

A múlt héten a következő testvérek küldtek pénzt a maguk vagy mások előfizetésére: John Lengyel, Booth; Andy Verba, Christopher; Frank Páli, Williamstown; Joseph Magyar, Rayland; John Szmodics, Hudson; John Lengyel, Dillonvale; John Tajdo, Bishop; M. Gyürke, Nettleton; J. A. Hornyák, Farmington; Louis Kovács, Wildwood; Louis Hadnagy, Rossele; Lad. Lázár, Gary; Charles Ekker, Hammond; Alex Várady, Rock Springs; Frank Palánky, St. Louis; St. Kastély, Columbus; Joseph Sas, Phalanx Station; George Opanszki, Lobata; John Lukács, Detroit; Joseph Labain, Hillsdale; John Janoskovits, Detroit; Jul. Antal, Vintondale.

Hálás köszönet, testvérek.

MAGYAR BANYÁSZTESTVÉREINK FIGYELMÉBE

West Virginia, Virginia és Kentuckyban lakó bányásztestvéreink figyelmét felhívjuk arra a körülményre, hogy ez év január 1-től kezdve a kerületben Tusai B. Mihály volt szervezőnké állítottuk be ismét az ottani testvéreink szolgálatára. Amint azt tudják is testvéreink, Tusai B. Mihály az elmúlt év első felében ily minőségben már működött e területen és így bányásztestvéreink legtöbbje ismeri már őt, de a jövő hó folyamán minden egyes osztályunkat és minden magyar bányatelepet személyesen is meg fog látogatni, hogy így mindenkivel megismerkedhessék. Aki azonban az 1938 nyarán az óházába óhajtaná utazni velünk, a "Két nemzedék utaladnia, annak nincs helye az egységfrontban, "mert a miénk" és annak vezetésébe más bele nem szólhat, mert nem tölrik meg a frontban.

Igy fest az igazi egységfront. Nem kell az amerikai társadalomnak és nem kell — szerencsére — a magyaroknak sem.

Sohase próbálkoztunk azzal hogy próféták legyünk, de most megjósoltuk, hogy mához egy esztendőre hire-nyoma se lesz amerikai vagy magyar egységfrontnak. Más szélhámosokkal találunk ki addig a könnyen megtévesztendő emberek bedűtésére.

EGYLETI KALAUZOK

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-İK OSZTÁLYA, GARY, W. VA.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Dudas Pál. Ügykezelő és kerületi delegátus Magyar József. Pót-ügykezelő és pót-delegátus Róth György. Beteg látogatásra kirendelhető minden tag és zászlótartókat az elnök nevez ki, akik szükségesek.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary központjában. Ügykezelő címe: Joseph Magyar, Box 348, Gary, W. Va.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

POCAHONTASI
MAGYAR AMERIKAI POLGARI KÖB

Gyűléseit tartja minden hó második szombatján este a Ref. Iskola helyiségében.

Céja: A magyarok polgárosítása a szövetség polgárosítási eljárási választások alkalmával.

Elnök Litku Litku István. Alelnök Doka István. Titkár-pénztárnok Doka András. Jegyző Dudas József. Pénztár ellenőr Majercsák Pál. Számvizsgálók: Hegedüs János, Kish Ábrám. Beteglátogató: Emődi József, női beteglátogató: Litku Irén. Vidéki beteglátogató: Tóthföldi István. Kerületi képviselő Hegedüs János.

KEPVESELŐINK

WEST VIRGINIA

Balázs János, Berwind, W. Va.
Brenner János, Mallory, W. Va.
Domokos Mózes, Prenter, W. Va.
János István, Kimball, W. Va.
Engel László, Keystone, W. Va.
Klas Antal, Clarksburg, Dawmont
Wendel, Meadow Brook, W. Va.

Kish András, Brady, Booth Everetteville, Riversville, Lowesville, National, W. Va.

Kocsai György, Chattaroy, W. Va.

Kározy L. György, Welch, W. Va.

Kreizer István, Morgantown és vidéke.

Kumi János, Premier, W. Va.

Lányi József, Red Dragon, W. Va.

Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va.

Lengyel János, Wellsburg, W. Va.

Magyar András, Skelton, W. Va.

Molzer János, McMechen, W. Va.

Opoczki György, Lobata, W. Va.

Pálfaiv E. Dénes, Collins, W. Va.

Pongrácz József, Nellis, W. Va.

Sitku István, Williamson, W. Va.

Tóth András, Fairmont, Barrackville, Grant Town, Baxter, W. Va.

Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Zelle, Pa.

Barcsi János, Lemont Furnace, Pa.

Bartók János, Twin Rocks, Pa.

Bilzman Béla, Springdale, Cheswick.

Bódi Géza, Yatesboro, Pa.

Bozanyák József, Rossiter, Pa.

Csányi József, Kent, Clune, Pa.

Csatáry Ferenc, Balford, Pa.

Csordás